

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۰۱۳۳

تجدیدنظر اول

۱۳۹۵

INSO

10133

1st.Revision

2016

صنایع دریایی - حفاظت از محیط زیست
دریایی - واژگان پاسخ به نشت نفت

**Ships and marine technology-Marine
environment protection- Terminology
relating to oil spill response**

ICS: 01.040.13, 13.020.40, 47.020.99

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

« صنایع دریایی - حفاظت از محیط زیست دریایی - واژگان پاسخ به نشت نفت »

(تجدید نظر اول)

رئیس:

علوی فاضل، سید علی
(دکترای مهندسی شیمی)

دبیر:

دهدشتی زاده، رضا
(فوق لیسانس کشاورزی)

سمت و / یا نمایندگی

هیات علمی دانشگاه آزاد ماهشهر

مدیر کل استاندارد استان خوزستان

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

کارشناس مسئول آزمایشگاه اداره حفاظت
محیط زیست

آذریان، علیرضا
(فوق لیسانس محیط زیست)

کارشناس اداره ایمنی بنادر و دریانوردی
خرمشهر و افسر دوم کشتی

بوالی، عباس
(لیسانس زبان انگلیسی)

طراح لرزه‌نگاری مناطق نفت‌خیز جنوب

پولادزاده، محمود
(فوق لیسانس اکتشاف معدن)

مسئول بخش آلودگی اداره کل بنادر و
دریانوردی استان خوزستان - بنسدر امام
خمینی

حدادی، مهدی
(لیسانس دریانوردی)

معاون استاندارسازی و آموزش اداره کل
استاندارد خوزستان

خوشنام، فرزانه
(دکتری شیمی)

کارشناس اداره کل استاندارد خوزستان

دایی، مینا
(فوق لیسانس شیمی)

کارشناس ارشد شرکت ملی حفاری

دهدشتی زاده، الهام
(فوق لیسانس شیمی)

کارشناس ارشد دانشکده نفت اهواز

رضایی نژاد، رامش
(فوق لیسانس شیمی)

رئیس اداره ایمنی کانال اداره کل بنادر و
دریانوردی خرمشهر

مختارپور، علی
(فوق لیسانس آلودگی دریا)

کارشناس آزمایشگاه شیمیایی نفت مسجد
سلیمان

مکوندی، علی
(فوق لیسانس شیمی)

مدرس دانشگاه صنعت نفت اهواز

نکوییان، سهند
(فوق لیسانس مهندسی شیمی)

فهرست مندرجات

صفحه									عنوان
ب									آشنایی با سازمان ملی استاندارد
ج									کمیسیون فنی تدوین استاندارد
ط									پیش گفتار
۱									۱ هدف و دامنه کاربرد
۱									۲ اصطلاحات و تعاریف
۱									۱-۲ خصوصیات نفت / لایه سطحی نفتی
۱									۱-۱-۲ نفت خام
۱									۲-۱-۲ امولسیون سازی
۱									۳-۱-۲ امولسیون
۲									۴-۱-۲ وضعیت متاثر از محیط
۲									۵-۱-۲ نفتی شدن شدید ساحل
۲									۶-۱-۲ نفتی شدن متوسط / سبک ساحل
۲									۷-۱-۲ نفت
۲									۸-۱-۲ نقطه ریزش
۲									۹-۱-۲ گرانروی نسبی
۲									۱۰-۱-۲ لایه نازک درخشان
۳									۱۱-۱-۲ وزن مخصوص
۳									۱۲-۱-۲ گرانروی
۳									۱۳-۱-۲ باریکه‌های بادی نفت
۳									۲-۲ طبقه‌بندی نفت
۳									۱-۲-۲ نفت گروه اول
۳									۲-۲-۲ نفت گروه دوم
۳									۳-۲-۲ نفت گروه سوم
۴									۴-۲-۲ نفت گروه چهارم
۴									۵-۲-۲ نفت گروه پنجم
۴									۶-۲-۲ نفت پایدار
۴									۳-۲ شرایط محیطی

۴	دمای هوا	۱-۳-۲
۴	جریان آب	۲-۳-۲
۴	نخاله	۳-۳-۲
۵	ارتفاع معنی دار موج	۴-۳-۲
۵	دوره تناوب معنی دار موج	۵-۳-۲
۵	دمای آب	۶-۳-۲
۵	جهت باد	۷-۳-۲
۵	روش های ارزیابی	۴-۲
۵	جستجوی پلکانی	۱-۴-۲
۶	مدلسازی نشت نفتی	۲-۴-۲
۶	سنجش از راه دور	۳-۴-۲
۶	نظارت	۴-۴-۲
۶	نمونه برداری	۵-۲
۶	مستند سازی شواهد به ترتیب رویداد	۱-۵-۲
۶	محافظت	۲-۵-۲
۶	مهار	۶-۲
۶	واژگان تجهیزات بوم شناور	۱-۶-۲
۹	دیگر واژگان تجهیزات مهار	۲-۶-۲
۹	واژگان مهندسی	۳-۶-۲
۱۰	واژگان عملیاتی	۴-۶-۲
۱۳	بازیابی	۷-۲
۱۳	واژه شناسی تجهیزات	۱-۷-۲
۱۵	واژه شناسی عملکرد اسکیمر	۲-۷-۲
۱۵	واژگان عملکرد عملیاتی	۳-۷-۲
۱۷	واژگان ذخیره سازی	۴-۷-۲
۱۸	استفاده از پخش کننده	۸-۲
۱۸	کارایی کاربرد	۱-۸-۲
۱۸	نرخ کاربرد	۲-۸-۲
۱۸	پخش کننده تایید شده	۳-۸-۲
۱۹	پخش کننده	۴-۸-۲

۱۹	اثربخشی پخش کننده	۵-۸-۲
۱۹	ناحیه غیرمجاز برای پخش کننده	۶-۸-۲
۱۹	نسبت دوز مصرفی	۷-۸-۲
۱۹	پایش اثرات	۸-۸-۲
۱۹	پایش اثربخشی	۹-۸-۲
۱۹	امولسیون شکن	۱۰-۸-۲
۱۹	توده ای شدن	۱۱-۸-۲
۲۰	مناطق از پایش تایید شده	۱۲-۸-۲
۲۰	انحراف پاشش	۱۳-۸-۲
۲۰	حذف بوسیله سوزاندن در محل	۹-۲
۲۰	نرخ سوختن	۱-۹-۲
۲۰	توسعه دهنده احتراق	۲-۹-۲
۲۰	مشتعل کننده	۳-۹-۲
۲۰	توسعه دهنده اشتعال	۴-۹-۲
۲۰	کارایی سوزاندن در محل	۵-۹-۲
۲۱	باقی مانده سوزاندن در محل	۶-۹-۲
۲۱	سوزاندن کنترل شده در محل	۷-۹-۲
۲۱	نرخ کلی برداشتن نفت به وسیله سوزاندن	۸-۹-۲
۲۱	سوزاندن کنترل نشده	۹-۹-۲
۲۱	پاکسازی نوار ساحلی	۱۰-۲
۲۱	واژگان نوار ساحلی	۱-۱۰-۲
۲۲	اندازه های رسوب	۲-۱۰-۲
۲۳	مناطق ساحلی	۳-۱۰-۲
۲۴	واژگان روش های پاکسازی	۴-۱۰-۲
۲۸	دفع	۱۱-۲
۲۸	خاکستر کردن	۱-۱۱-۲
۲۸	دستگاه خاکستر کننده	۲-۱۱-۲
۲۸	کشت زمینی	۳-۱۱-۲
۲۸	دفن پسماند	۴-۱۱-۲
۲۸	سوزاندن باز	۵-۱۱-۲

۲۸	استفاده مجدد	۶-۱۱-۲
۲۹	بازفرآوری	۷-۱۱-۲
۲۹	مدیریت نشت	۱۲-۲
۲۹	برنامه ریزی اقتضایی	۱-۱۲-۲
۳۰	سیستم فرماندهی حادثه (ICS)	۲-۱۲-۲
۳۴	ایمنی	۳-۱۲-۲

پیش‌گفتار

استاندارد " صنایع دریایی - حفاظت از محیط زیست دریایی - واژگان پاسخ به نشت نفت " نخستین بار در سال ۱۳۸۶ تدوین شد. این استاندارد بر اساس پیشنهادهای رسیده و بررسی توسط اداره کل استاندارد خوزستان و تایید کمیسیون‌های مربوط برای اولین بار مورد تجدید نظر قرار گرفت و در یکصد و بیست و چهارمین اجلاس کمیته ملی استاندارد محیط زیست مورخ ۱۳۹۴/۱/۲۵ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه، ۱۳۷۱ به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

این استاندارد جایگزین استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۱۳۳: سال ۱۳۸۶ است.

منبع و مآخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

ISO 16165:2013, Ships and marine technology – marine environment protection –terminology relating to oil spill response

صنایع دریایی - حفاظت از محیط زیست دریایی - واژگان پاسخ به نشت نفت

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعریف اصطلاحات مرتبط با نشت‌های نفت و کنترل آن‌ها است. این استاندارد حاوی اصطلاحات استاندارد شده مرتبط با پاسخ به نشت نفت می‌باشد، که برای محدوده وسیعی از فعالیت‌های مربوط به پاک‌سازی نشت شامل نظارت و ارزیابی، مهار، بازیابی، استفاده از پخش‌کننده‌ها، سوختن در محل، پاک‌سازی ساحل و دفع نفت تعریف شده است.

۲ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و /یا واژه‌ها با تعاریف زیر به کار می‌روند:

۱-۲

خصوصیات نفت / لایه سطحی نفتی

Oil/oil slick properties

۱-۱-۲

نفت خام

شکل ایجاد شده طبیعی نفت است، که بیش‌تر در ساختار سازندهای متخلخل مانند ماسه سنگ‌ها پدید می‌آید.

(براساس استاندارد ISO 1998-99:2000)

۲-۱-۲

امولسیون سازی

فرآیندی است، که در آن قطره‌های بسیار ریز آب در نفت یا برعکس قطره‌های بسیار ریز نفت در آب، مخلوط می‌شود.

۳-۱-۲

امولسیون

مخلوطی از آب و نفت است، که در آن قطره‌های ریز در غلظت‌های متفاوت درون نفت یا برعکس آب، پراکنده شده است. این مخلوط هنگامی شکل می‌گیرد، که سیالات فوق، طی یک عمل مکانیکی یا هیدرولیکی با هم مخلوط شوند.

یادآوری- واژه امولسیون به طور صریح بیشتر به امولسیون‌های آب در نفت یا نفت در آب اشاره دارد. به امولسیون آب در نفت در بعضی مواقع، "موس" ^(۱) اطلاق می‌گردد.

۴-۱-۲

وضعیت متاثر از محیط

شکل و موقعیت یک ماده است، که از جا به جایی و تغییر شکل حاصل می‌شود.
(براساس استاندارد ASTM E 943-2008)

۵-۱-۲

نفتی شدن شدید ساحل

ته نشست‌های انباشته‌شده یا لایه‌ای از نفت سطحی می‌باشد.

۶-۱-۲

نفتی شدن متوسط / سبک ساحل

تشکیل لایه های بسیار نازک یا درخشانی از نفت سطحی می‌باشد.

۷-۱-۲

نفت

ماده‌ای است شامل مخلوطی از ترکیبات آلی نیمه جامد یا مایع، که اساساً از هیدروکربن‌ها مشتق شده‌است.
(براساس استاندارد ISO 1998-99:2000)

۸-۱-۲

نقطه ریزش

کم‌ترین دمایی است، که وقتی یک نمونه از فرآورده نفتی، تحت شرایط استاندارد مشخصی سرد می‌شود، به جریان خود ادامه می‌دهد.

(براساس استاندارد ISO 3016: 1994)

۹-۱-۲

گرانروی نسبی

گرانروی اندازه‌گیری شده امولسیون (با هر واحد متداول) تقسیم بر گرانروی اندازه‌گیری شده نفت در یک نرخ برشی یکسان می‌باشد.

(براساس استاندارد ASTM F 873-84: 2003)

۱۰-۱-۲

لایه نازک درخشان

شین

Sheen

1- Mousse

لایه بسیار نازک نفتی با ظاهری به رنگ نقره‌ای یا رنگین کمانی، با ضخامت کمتر از 0.001 mm می‌باشد.

۱۱-۱-۲

وزن مخصوص

نسبت جرم حجم معینی از یک مایع در دمای 15°C ، به جرم حجم برابری از آب شیرین^۱ در همان دما می‌باشد.

(براساس استاندارد ASTM D 4410-2003)

۱۲-۱-۲

گرانروی

میزان مقاومت مایع در برابر جریان یافتن یا تغییر شکل می‌باشد.

(براساس استاندارد ISO 3104:1994)

۱۳-۱-۲

باریکه‌های بادی نفت

windrows

نوارهای باریکی از نفت است، که عموماً در جهت باد امتداد یافته‌اند و معمولاً از یک لایه سطحی نفتی، پس از چند ساعت قرارگیری در معرض باد (برای نشتهای بزرگ پس از چندین روز) به وجود می‌آید.

۲-۲

طبقه‌بندی نفت

۱-۲-۲

نفت گروه اول

نفت ناپایدار

روغن پایه نفتی که شامل آن قسمت از برش‌های هیدروکربنی است، که حداقل 50% آن در دمای 340°C و حداقل 95% آن در دمای 370°C تقطیر می‌شود.

۲-۲-۲

نفت گروه دوم

نفت پایدار با وزن مخصوص کمتر از 0.85 است.

۳-۲-۲

نفت گروه سوم

نفت پایدار با وزن مخصوص مساوی یا بیشتر از 0.85 و کمتر از 0.95 است.

۴-۲-۲

نفت گروه چهارم

نفت پایدار با وزن مخصوص مساوی یا بیشتر از ۰/۹۵ و کمتر از ۱ است.

۵-۲-۲

نفت گروه پنجم

نفت پایدار با وزن مخصوص مساوی یا بزرگتر از ۱/۰۰ است.

۶-۲-۲

نفت پایدار

روغن پایه نفتی است، که معیارهای تقطیر برای نفت گروه ۱ را نداشته باشد.

۳-۲

شرایط محیطی

۱-۳-۲

دمای هوا

دمای نقطه‌ای یا میانگین اندازه‌گیری شده هوا در سطح آب یا نزدیک زمین بر حسب درجه سلسیوس می‌باشد.

(براساس استاندارد ASTM F 625-94:2006)

۲-۳-۲

جریان آب

میانگین سرعت و جهت آب (به عبارت دیگر تندی) نسبت به یک نقطه مرجع ثابت بر حسب متر بر ثانیه می‌باشد.

(براساس استاندارد ASTM F 625-94: 2006)

۳-۳-۲

نخاله

مواد جامد یا نیمه جامدی که می‌توانند در عملکرد سیستم کنترل نشت، مزاحمت ایجاد کنند.

(براساس استاندارد ASTM F 625-94: 2006)

۴-۳-۲

ارتفاع معنی دار موج

میانگین ارتفاع یک سوم مرتفع ترین امواج اندازه گیری شده از قله موج تا قعر آن با تنها در نظر گرفتن امواج با دوره تناوب کوتاه می باشد.

یادآوری- امواج با دوره تناوب کمتر از ۱۰ ثانیه بر حسب متر مد نظر می باشد.

(براساس استاندارد 2006 : ASTM F 625-94)

۵-۳-۲

دوره تناوب معنی دار موج

میانگین دوره تناوب یک سوم مرتفع ترین امواج است، که به صورت زمان گذر دو قله موج متوالی از یک نقطه معین، بر حسب ثانیه، اندازه گیری می شود.

(براساس استاندارد 2006 : ASTM F 625-94)

۶-۳-۲

دمای آب

دمای میانگین یا نقطه‌ای توده آب اندازه‌گیری شده در ۳۰۰ mm بالایی سطح آب بر حسب درجه سلسیوس می باشد.

(براساس استاندارد 2006 : ASTM F 625-94)

۷-۳-۲

جهت باد

جهتی است، که باد از آن سوی می وزد.

(براساس استاندارد 2006 : ASTM F 625-94)

۴-۲

روش‌های ارزیابی

۱-۴-۲

جستجوی پلکانی

نظارت هوایی برای یافتن و مشخص کردن محدوده لایه‌های سطحی نفتی است. این کار در جهت عمود بر مسیر وزش باد به منظور افزایش احتمال مکان یابی لایه‌های سطحی نفت و باریکه‌های بادی نفتی انجام می شود.

۲-۴-۲

مدلسازی نشت نفتی

پیش‌بینی ریاضی وضعیت متاثر از محیط و /یا رفتار یک نشت نفتی است.

۳-۴-۲

سنجش از راه دور

استفاده از حسگرها به منظور یافتن یا مشخص کردن لایه‌های سطحی نفتی، با به کارگیری وسایل مشرف مانند هواپیماها، کشتیها و ماهواره‌ها، می‌باشد.

۴-۴-۲

نظارت

فعالیت‌های واکنشی به منظور شناسایی نشت، تعیین گستره و رفتار لکه نفتی، بهینه‌سازی اقدامات پیش‌گیرانه و/ یا پیش‌بینی حرکات و اثرات لکه نفتی می‌باشد.

۵-۲

نمونه برداری

۱-۵-۲

مستند سازی شواهد به ترتیب رویداد

تعیین تاریخچه رویداد به ترتیب وقوع از طریق نمونه و تشخیص هویت مسئول هر مورد در هر وقوع می‌باشد.
(براساس استاندارد ASTM D 4840-99:2004)

۲-۵-۲

محافظت

حفاظت فیزیکی یا کنترلی می‌باشد.

یاد آوری ۱- نمونه ای تحت حفاظت است، که در تصرف و اختیار شخص واحدی باشد یا تحت کنترل فوری مجزا به منظور جلوگیری از تغییر مشخصه‌ها باشد

(براساس استاندارد ASTM D 4840-99:2004)

۶-۲

مهار

۱-۶-۲

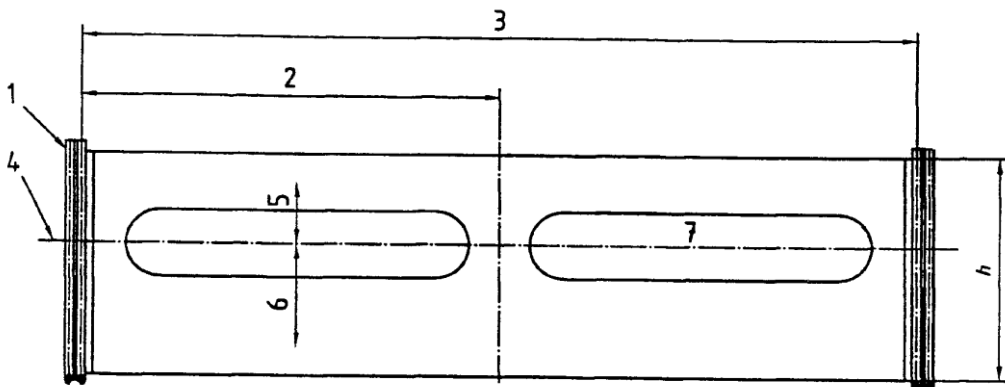
واژگان تجهیزات بوم شناور

تجهیزات و اصطلاحات مرتبط با بوم شناور در شکل ۱ نشان داده شده است.

۱-۱-۶-۲

نقطه لنگر

نقطه ای ساختاری روی اتصال انتهایی یا در طول قطعه بوم است، که جهت اتصال به لنگر یا سیم های مهار به کار می رود.

راهنما:

- ۱ بست انتهایی بوم
- ۲ بخش بوم
- ۳ قطعه بوم
- ۴ خط آب .
- ۵ سطح آزاد بوم
- ۶ آبخور
- ۷ محفظه شناوری
- h ارتفاع کلی

شکل ۱- تجهیزات بوم مهار

۲-۱-۶-۲

مانع

ابزار کنترل حرکت نفت یا سایر مواد شناور روی آب یا درون آب است.

۳-۱-۶-۲

بوم

مانع شناور مورد استفاده جهت کنترل حرکت مواد شناور می باشد.

۴-۱-۶-۲

قطعه بوم

بخشی از قطعه بوم که میان دو بست انتهایی قرار گرفته است.

۵-۱-۶-۲

بخش‌های بوم

قسمت‌های مشابه و تکراری از قطعه بوم است.

۶-۱-۶-۲

زنجیر مهار

قطعه متصل شده به بوم به منظور توزیع بار ناشی از لنگر انداختن یا کشیدن بوم می‌باشد.

۷-۱-۶-۲

بوم پرده ای

بوم دارای دامنه‌های انعطاف پذیری است که با شناوری حاصل از خط مرکزی عمودی حمایت می‌شود.

۸-۱-۶-۲

بست انتهایی

ابزاری است، که جهت اتصال مقاطع بوم‌ها به یکدیگر یا سایر ابزار کمکی بر روی بوم، نصب شده است.

۹-۱-۶-۲

بوم حصاری

بوم شامل یک غشای خود شناور یا سخت شده که به وسیله ابزار شناورساز حفاظت می‌شود.

۱۰-۱-۶-۲

بوم مقاوم در برابر آتش

بومی است که جهت مهار لایه‌های سطحی نفت در حال سوختن، طراحی شده است.

۱۱-۱-۶-۲

بوم بادشونده

بومی است که از محفظه‌های بادشونده به صورت دستی یا خودکار به عنوان ابزار شناورسازی استفاده می‌کند.

۱۲-۱-۶-۲

بوم ساحلی

بومی است، که در هنگام به گل نشستن، ساحل را در مقابل آلودگی محافظت می‌کند.

۱۳-۱-۶-۲

بوم جاذب

بومی است حاوی مواد جاذب یا قرار گرفته به صورتی که قابلیت جذب یا جذب سطحی داشته باشد.

۱۴-۱-۶-۲

بوم های با مقاصد ویژه

هر نوع بومی که از بوم پرده‌ای (بند ۲-۶-۱-۷)، بوم حصار (بند ۲-۶-۱-۹)، بوم مقاوم در برابر آتش (بند ۲-۶-۱-۱۰)، بوم بادشونده (بند ۲-۶-۱-۱۱)، بوم ساحلی (بند ۲-۶-۱-۱۲) یا بوم جاذب، چه در طراحی و چه در کاربرد، متفاوت باشد.

۲-۶-۲

دیگر واژگان تجهیزات مهار

۱-۲-۶-۲

مانع حبایی

مانع داخل آبی که با کاربرد هوای فشرده منتقل شده از طریق یک شیلنگ هوای مشبک و/یا لوله نصب شده در زیر سطح برای تولید یک جریان کنترل شده از حباب‌های هوا که بالا آمده و برای تشکیل یک پرده هوای زیرسطحی گسترش یابند، ایجاد می‌شود. یادآوری- مانع حبایی یک سطح آشفته ایجاد می‌کند که به همراه پرده هوا مانع از فرار نفت شده و /یا نفت را هم روی سطح و/یا در ستون آب منحرف می‌کند.

۳-۶-۲

واژگان مهندسی

۱-۳-۶-۲

محفظه شناوری

محفظه حاوی هوا یا دیگر مواد شناوری است، که حالت شناوری را برای بوم فراهم می‌کند.

۲-۳-۶-۲

شناوری ناخالص

وزن آب شیرین جابه‌جا شده به وسیله کل قطعه بوم در حالت غوطه‌وری کامل می‌باشد.

۳-۳-۶-۲

نسبت شناوری ناخالص به وزن

شناوری ناخالص تقسیم بر وزن بوم است.

۴-۳-۶-۲

آبخور عملیاتی

حداقل عمق قائم بوم، زیر خط آب در شرایط کاری است.

۵-۳-۶-۲

سطح آزاد عملیاتی

حداقل ارتفاع قائم بوم بالای خط آب در شرایط کاری است.

۶-۳-۶-۲

ارتفاع عملیاتی

مجموع آبخور عملیاتی و سطح آزاد عملیاتی است.

۷-۳-۶-۲

ارتفاع کلی

حداکثر بعد قائم بوم است.

۸-۳-۶-۲

شناوری ذخیره

شناوری ناخالص منهای وزن بوم است.

۴-۶-۲

واژگان عملیاتی

۱-۴-۶-۲

خواهش بوم

کج شدن کلی بوم به یک سمت که منجر به کاهش آبخور می‌شود.

۲-۴-۶-۲

غوطه‌وری بوم

نقص در مهار به دلیل از دست رفتن سطح آزاد بوم می‌باشد.

۳-۴-۶-۲

نقصان پل زدگی

قسمت‌هایی از بوم است، که به علت انطباق ضعیف با امواج، از آب جدا شده است، که این امر منجر به نقص مهار خواهد شد.

۴-۴-۶-۲

بوم‌های آبشاری

آرایشی از بوم‌های متوالی است، که در آن یک یا چند بوم به صورت اریب قرار می‌گیرند، به گونه‌ای که نفت را به صورت تدریجی به محل مورد نظر هدایت می‌کنند.

۵-۴-۶-۲ آرایش زنجیره‌ای

آرایش بوم با کشیدن یا لنگر کردن هر کدام از دو طرف بوم که منجر به شکل مشخصه "J" یا "U" می‌شود.

۶-۴-۶-۲

نیروی کشش زنجیره‌ای

بار طولی وارد شده بر بومی است، که در یک آرایش زنجیره‌ای قرار گرفته است. این نیرو می‌تواند ناشی از کشیدن، جریان آب و/یا نیروی باد، باشد.

۷-۴-۶-۲

حالت معکوس

جای‌گیری بوم به شکلی است که منجر به تغییر مسیر حرکت لایه سطحی نفتی گردد.

۸-۴-۶-۲

هرزروی

عبور نفت به دلیل انباشت نفت پشت بوم و فرار نفت به سمت پایین دامنه بوم می‌باشد.

۹-۴-۶-۲

هدررفت همراه‌بری

نفت کشیده شده زیر بوم به وسیله جریان آب است. به عنوان مثال جریان یافتن آب تحت شرایط جریان بالا

۱۰-۴-۶-۲

بوم گذاری محصورکننده

قرارگیری بوم در نقطه‌ای خاص، جهت محافظت منطقه در برابر ورود یک لایه سطحی نفتی است.

۱۱-۴-۶-۲

سرعت جریان نخستین هرزروی

کم‌ترین سرعت جریان آب اندازه‌گیری شده عمود بر بوم است که در آن نفت شروع به فرار از زیر بوم می‌کند. یادآوری- این سرعت ممکن است به وسیله جریان طبیعی آب یا کشیدن بوم یا ترکیبی از هر دو ایجاد شود.

۱۲-۴-۶-۲

نسبت دهانه

پهنای جاروب تقسیم بر طول بوم است.

۱۳-۴-۶-۲

نرخ اتلاف

نرخ اتلاف نفت زیر بوم برحسب مترمکعب بر ساعت است.

۱۴-۴-۶-۲

پاشش از بالا

نفت عبوری از بالای بوم است.

۱۵-۴-۶-۲

نیروی کشش خط مستقیم

نیروی کشش طولی است، که از کشیدن بوم از یک انتها ناشی می‌شود.

۱۶-۴-۶-۲

گسیختگی ساختاری

شکست بوم هنگامی که نیروی خارجی عمل‌کننده روی بوم از استحکام آن بیش‌تر باشد.

۱۷-۴-۶-۲

پهنای جاروب

پهنایی است، که بوم در حالت جمع‌آوری که همان فاصله تصویر شده عمود بر راستای حرکت یا جریان، بین دو انتهای بوم در اشکال ارایش یافته U یا J یا V، با آن درگیر می‌باشد.

۱۸-۴-۶-۲

مقاومت پارگی

توانایی تحمل نیروی مورد نیاز برای پارگی مواد بوم و معیاری از استحکام بوم است.

یادآوری- مقاومت پارگی ارتباط مهمی با اتصالات به بدنه^۱ بوم دارد.

۱۹-۴-۶-۲

مقاومت کششی

نیروی مورد نیاز جهت کشیدن اجزای بوم تا نقطه‌ای که گسیختگی رخ می‌دهد.

۲۰-۴-۶-۲

اتلاف گردابی

عبور نفت از بوم توسط گرداب های تولید شده در بوم است .

۲۱-۴-۶-۲

آرایش J

بوم قرار گرفته به شکل " J " می‌باشد.

۲۲-۴-۶-۲

آرایش U

بوم قرار گرفته به شکل " U " می‌باشد.

۲۳-۴-۶-۲

آرایش V

بوم قرار گرفته به شکل " V " می‌باشد.

۷-۲

بازیابی

۱-۷-۲

واژه شناسی تجهیزات

۱-۱-۷-۲

تجهیزات پاسخ اختصاص داده شده

dedicated response equipment

تجهیزات پاسخ به نشت است، که برای یک منطقه، بندر، تاسیسات یا هر نوع مکان یا ساختار اختصاص داده شده است.

۲-۱-۷-۲

اسکیمر

وسیله‌ای مکانیکی است، که برای برداشت نفت از سطح آب مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۳-۱-۷-۲

جاذب

مواد نامحلول یا مخلوطی از مواد که برای بازیابی سیالات با استفاده از مکانیزم جذب یا جذب سطحی یا هر دو آن‌ها استفاده می‌شود.

۱-۳-۱-۷-۲

جذب کننده

موادی که یک مایع را در سرتاسر ساختار مولکولی خود جمع کرده و نگه می‌دارد و سبب تورم جامد (% ۵۰ یا بیشتر) می‌شود و حداقل % ۷۰ آن باید در سیال اطراف نامحلول باشد.

۲-۳-۱-۷-۲

جذب کننده سطحی

مواد نامحلولی که به وسیله یک مایع روی سطح آن پوشیده شده و شامل حفرات و موینه‌هایی بدون مواد جامد با تورم بیش‌تر از % ۵۰ در مایع اطراف است.

۴-۱-۷-۲

شناور همیار

vessel-of-opportunity

شناوری است، که معمولاً وظایفی غیر از پاسخ به نشت داشته که در صورت نیاز و در دسترس بودن به منظور انجام فعالیت‌های مراقبتی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۲-۷-۲

واژه شناسی عملکرد اسکیمر

۲-۷-۲-۱ ضریب کاهش نرخ

ضریب کاهشده‌ای است که به منظور در نظر گرفتن عملکرد کم‌تر از حد بهینه ناشی از شرایط غیر ایده‌آل محیطی و لکه نفتی بر نرخ بازیابی اسمی اعمال می‌شود.

۲-۲-۷-۲

نرخ بازیابی سیال

حجم کل سیالات بازیابی شده توسط اسکیمر در واحد زمان برحسب متر مکعب بر ساعت است.

۳-۲-۷-۲

نرخ بازیابی اسمی

حداکثر حجم سیال که به وسیله یک اسکیمر در واحد زمان بازیابی می‌شود و برحسب متر مکعب بر ساعت توسط سازنده بیان شده است.

۴-۲-۷-۲

نرخ بازیابی نفتی

ORR

حجم سیال آزمون (نفت یا امولسیون) که به وسیله اسکیمر در واحد زمان برحسب متر مکعب بر ساعت بازیابی می‌شود.

۳-۷-۲ واژگان عملکرد عملیاتی

۱-۳-۷-۲

لایه سطحی نفتی

سیال نفتی شناور بر روی سطح آب است.

۲-۳-۷-۲

نرخ مواجهه با لایه سطحی نفتی

حجمی از لایه سطحی نفت بر واحد زمان که به صورت فعال با سیستم پاسخ به نشت نفت مواجه شده و بنابراین برای مهار و بازیابی برحسب مترمکعب بر ساعت در دسترس است.

۳-۳-۷-۲

کارایی بازیابی لایه سطحی نفتی

نسبت تولید سیال (نفت یا امولسیون) به حجم کل نفت بازیابی شده است.

یادآوری - کارایی بازیابی لایه سطحی نفتی برحسب درصد بیان می‌شود.

۴-۳-۷-۲

نرخ بازیابی لایه سطحی نفتی

حجم نفت برداشته شده از لایه سطحی نفت در واحد زمان برحسب m^3/h است.

۵-۳-۷-۲

سیستم بازیابی نشت نفت

ترکیبی از دستگاه‌ها است، که برای بازیابی نشت نفت با یکدیگر کار می‌کنند.

یادآوری - این سیستم شامل برخی یا همه اجزاء زیر می‌باشد ولی به آنها محدود نمی‌شود:

الف - بوم شناور

ب - اسکیمر

پ- شناورهای پشتیبانی برای استقرار و عملیات بوم و اسکیمر

ت- پمپ‌های انتقال / تخلیه

ث- تجهیزات ذخیره‌سازی موقت

ج - جداکننده آب / نفت

چ - دفع / ذخیره‌سازی در ساحل

(بر اساس استاندارد ASTM F 1688-96)

۶-۳-۷-۲

کارایی بازیابی

حجم نفت بازیابی شده در مقایسه با حجم کل سیالات بازیابی شده است.

به عنوان مثال سیال‌ها، نفت، امولسیون و آب دریا هستند.

یادآوری - کارایی بازیابی برحسب درصد بیان می‌شود.

(بر اساس استاندارد ASTM F 631-93)

۷-۳-۷-۲

زمان پاسخ

فاصله زمانی بین اعلام یک نشت نفتی تا شروع عملیات پاکسازی است.

۸-۳-۷-۲

کارایی توان عملیاتی

نسبت حجم نفت بازیابی شده به حجم نفتی است، که با آن مواجه شده ایم.

یادآوری - کارایی توان عملیاتی برحسب درصد بیان می‌شود.

۴-۷-۲

واژگان ذخیره‌سازی

۱-۴-۷-۲ مخزن اسکلتی

کیسه مهار مقاوم به روغن از بالا باز شونده که توسط ساختار فلزی یا بخش‌های مجزای اسکلتی متصل شده به یکدیگر، در موقعیت خود به صورت عمودی نگه داشته می‌شوند.

۲-۴-۷-۲

حوضچه‌های باز

حوضچه‌های زمینی، آستر دار یا بدون آستر، که برای نگهداری سیالات بازیابی شده، کاربرد دارد.

۳-۴-۷-۲

مخزن روباز

Open-topped tank

ظرف روباز که برای بازیابی سیالات استفاده می‌شود.

یادآوری - یک نمونه از ظرف روباز، مخزن نفت خام مطابق استانداردهای بین‌المللی است.

۴-۴-۷-۲

مخزن بالشتی

مخزن در بسته به شکل مستطیل، استوانه یا گرد پوشیده شده با پارچه که به صورت زمینی یا شناور می‌توان آن را استفاده کرد.

۵-۴-۷-۲

مخزن انعطاف‌پذیر روباز خود برپاشونده

Self erecting open top flexible tank

مخزن بدون چهارچوب روباز که به دلیل داشتن بست شناوری درون ساختاری که دیواره‌های تانک را هنگام پر شدن آن با سیال بالا می‌برد، به حالت عمودی در می‌آید.

یادآوری - ممکن است همچنین به عنوان "مخزن پیازی شکل" برپاشونده (باز شونده) خوانده شود.

۶-۴-۷-۲

ابزار ذخیره‌سازی موقت

مخزن مورد استفاده برای نگهداری سیالات بازیابی شده که بتواند برای انتقال به منظور عملیات پالایش

بعدی^۱، استفاده شود.

۷-۴-۷-۲

مخزن انعطاف پذیر قابل کشیدن

مخزن شناور با قابلیت کشیدن که توسط شکل استوانه‌ای انعطاف پذیر در طول آن با حجم قابل ملاحظه بزرگ تر از مخزن بالشتی شناور مشخص می‌شود. یادآوری- ممکن است همچنین تانک "دراکون"^۲ نامیده شود.

۸-۴-۷-۲

مخزن باز قابل کشیدن

یک شناور باز بادی بارج مانند^۳ است، که شبیه یک قایق بادی بزرگ بوده و به وسیله یک قسمت سطحی باز شده به سمت اتمسفر مشخص می‌شود.

۸-۲

استفاده از پخش کننده

۱-۸-۲

کارایی کاربرد

حجم پخش کننده‌ای که روی لایه سطحی نفت هدف در مقایسه با حجم کل به عنوان پخش کننده به کار رفته، رسوب می‌کند. یادآوری- کارایی کاربرد برحسب درصد بیان می‌شود.

۲-۸-۲

نرخ کاربرد

حجم پخش کننده به کار رفته بر واحد سطح برحسب متر مکعب بر کیلومتر مربع می‌باشد.

۳-۸-۲

پخش کننده تایید شده

پخش کننده پذیرفته شده و فهرست شده جهت استفاده، که توسط سازمان‌های دارای صلاحیت قانونی تایید شده است.

1-Treatment
2-Dracone
3-Barge-type

۴-۸-۲

پخش کننده

عامل فعال سطحی مورد استفاده برای کاهش کشش سطحی بین نفت و آب و افزایش پراکندگی نفت به قطرات ریز مناسب برای وارد شدن به ستون آب می‌باشد.

۵-۸-۲

اثربخشی پخش کننده

درصدی از نفت برای یک لایه سطحی نفت یا منطقه مشخص است که درون ستون آب پخش می‌شود.

۶-۸-۲

ناحیه غیرمجاز برای پخش کننده

ناحیه‌هایی که استفاده از هرگونه پخش کننده در آنها مجاز نمی‌باشد.

۷-۸-۲

نسبت دوز مصرفی

حجم پخش کننده به کار گرفته شده به حجم نفت است.

۸-۸-۲

پایش اثرات

ارزیابی هر گونه اثرات ناشی از به کارگیری پخش کننده روی گونه‌های هدف مربوطه می‌باشد.

۹-۸-۲

پایش اثربخشی

مشاهدات چشمی یا ارزیابی‌های دیگر به منظور تعیین اثربخشی پخش کننده، بعد از کاربرد آن می‌باشد.

۱۰-۸-۲

امولسیون شکن

مواد شیمیایی مورد استفاده برای جداسازی امولسیون می‌باشد.

۱۱-۸-۲

توده‌ای شدن

Herding

تجمع لکه‌های نفتی شناور در نواحی یا سطوح کوچک تر ناشی از افزایش کشش سطحی بعد از کاربرد مواد شیمیایی است.

۱۲-۸-۲

مناطق از پیش تایید شده

نواحی از پیش تایید شده‌ای هستند که همه معیارهای قانونی مورد نیاز را برای استفاده از پخش‌کننده‌ها، عوامل اصلاح‌کننده زیستی، سوزاندن در محل یا دیگر روش‌های جمع‌آوری نشت نفتی دریایی برآورده می‌سازند.

۱۳-۸-۲ انحراف پاشش

حرکت ذرات پاشیده شده هوایی از ناحیه (هدف) کاربردی مورد نظر را گویند.

۹-۲

حذف بوسیله سوزاندن در محل

۱-۹-۲

نرخ سوختن

حجم نفت برداشته شده از سطح آب به وسیله احتراق بر واحد زمان برحسب مترمکعب بر ساعت است.

۲-۹-۲

توسعه‌دهنده احتراق

ماده اضافه شده به لایه سطحی نفت برای افزایش کارایی سوختن در محل است.

یادآوری - این مواد عموماً به عنوان یک عامل ایجاد آتش و یا یک عایق بین بستر آب یا ترکیبی از هر دو، عمل می‌کنند.

۳-۹-۲

مشتعل‌کننده

وسیله یا سیستمی است، که جهت آغاز سوختن در محل به کار می‌رود.

۴-۹-۲

توسعه‌دهنده اشتعال

ماده‌ای است، که به لایه سطحی نفتی به منظور افزایش اشتعال‌پذیری لایه سطحی نفت یا تسریع پخش شعله در سراسر نفت مشتعل نشده اضافه می‌شود.

۵-۹-۲

کارایی سوزاندن در محل

حجم نفتی که با سوزاندن در مقایسه با حجم کل نفتی که در ابتدا سوزانده شده، حذف می‌شود.

یادآوری ۱- کارایی سوزاندن در محل برحسب درصد بیان می‌شود.

یادآوری ۲- برای محاسبه این نسبت حجم نفت اولیه، منهای حجم نفت باقیمانده، تقسیم بر حجم نفت اولیه می‌شود.

۶-۹-۲

باقی مانده سوزاندن در محل

مواد باقیمانده پس از سوزاندن در محل است.

۷-۹-۲

سوزاندن کنترل شده در محل

عملیات سوزاندن در محل که توسط انسان آغاز شده و می‌تواند به وسیله مداخله انسان پایان یابد.

۸-۹-۲

نرخ کلی برداشتن نفت به وسیله سوزاندن

حجم نفت سوزانده شده در واحد زمان است، که برای یک عملیات سوزاندن مشخص بر حسب متر مکعب بر ساعت محاسبه شده است.

۹-۹-۲

سوزاندن کنترل نشده

سوزاندن نفت که نمی‌تواند به وسیله مداخله انسانی کنترل شده و ممکن است نتایج غیرقابل پیش‌بینی داشته یا ایجاد کند.

۱۰-۲

پاکسازی نوار ساحلی

۱-۱۰-۲

واژگان نوار ساحلی

۱-۱-۱۰-۲

پوشش آسفالتی

یک مخلوط چسبنده است که به صورت طبیعی از نفت و رسوبات در معرض جریان آب و هوا تشکیل شده است.

یادآوری ۱ - رسوبات موجود در مخلوط معمولاً از نظر اندازه در دسته ماسه / شن و ریگ قرار می‌گیرد.

از نظر ظاهری پوشش‌های آسفالتی همانند مخلوط‌های مصنوعی هستند، که برای سطوح جاده‌ها تهیه شده است (آسفالت).

۲-۱-۱۰-۲

بازیابی بوم‌شناختی

تغییرات پیش‌رونده یک اکوسیستم به سمت گستره‌ای طبیعی از مشخصات برتری، تنوع، فراوانی و منطقه‌ای اکوسیستم‌های محلی تاثیرناپذیر است.

یادآوری ۱- یک ساحل، زمانی در شرایط بازیابی شده تلقی می‌باشد، که گونه‌های زیستی آن موجود و درون محدوده، تنوع و فراوانی مورد انتظار زیستی، وجود داشته باشد.

۳-۱-۱۰-۲

اکوسیستم

ترکیبی از جمعیت گونه‌های مختلف زیستی است، که در کنار هم زندگی می‌کنند و برهمدیگر تاثیر می‌گذارند و عوامل شیمیایی و فیزیکی محیط پیرامون خود را می‌سازند.

۴-۱-۱۰-۲

حساسیت زیست محیطی

مستعد بودن یک ناحیه یا یک منطقه زیست محیطی موضعی در برابر هر نوع آشفتگی است، که ممکن است پایداری آن را کاهش دهد یا منجر به اثرات نامطلوب کوتاه مدت یا دراز مدت شود.

یادآوری ۱- حساسیت زیست محیطی، عموماً شامل پارامترهای فیزیکی، زیست‌شناختی و اقتصادی - اجتماعی می‌باشد.

۲-۱۰-۲

اندازه‌های رسوب

۱-۲-۱۰-۲

تخته سنگ

Boulder

جزء تشکیل دهنده یک رسوب با قطر بزرگ‌تر از ۲۰۰ mm می‌باشد.

۲-۲-۱۰-۲

قلوه سنگ

Cobble

جزء تشکیل دهنده یک رسوب با قطر بین ۶۳ mm تا ۲۰۰ mm می‌باشد.

۳-۲-۱۰-۲

ریگ

Gravel

جزء تشکیل دهنده یک رسوب با قطر بین ۲ mm تا ۶۳ mm می‌باشد.

۴-۲-۱۰-۲

شن

Sand

جزء تشکیل دهنده یک رسوب با قطر ۰/۶۳ mm تا ۲ mm می باشد.

۵-۲-۱۰-۲

گل

لای

خاک رس

جزء تشکیل دهنده یک رسوب با قطر کوچکتر از ۰/۶۳ mm می باشد.

(براساس استاندارد ISO 14688-1 : 2002)

۳-۱۰-۲

مناطق ساحلی

۱-۳-۱۰-۲

منطقه کنار دریا (پیش کرانه)

ناحیه زیر کمترین میزان جذر است.

۲-۳-۱۰-۲

منطقه بین جذر و مد

intertidal

نوار ساحلی علامت گذاری شده بین کمترین میزان جذر و بیشترین میزان مد است که در بعضی مواقع به وسیله آب در طول چرخه جذر و مد، پوشانده می شود.

یادآوری ۱ - اندازه منطقه بین جذر و مد با ویژگی های جذر و مدی یک ناحیه مشخص و مشخصات نوار ساحلی تغییر می کند.

۳-۳-۱۰-۲

منطقه فرامدی

منطقه ای بالاتر از بیشترین میزان مد است، که تنها برخی اوقات امواج مرتفع به آن می رسد.

یادآوری ۱ - این ناحیه هم چنین تحت عنوان ناحیه پس کرانه^۱ نیز شناخته می شود.

(بر اساس استاندارد 2009 : ASTM F 1687)

۴-۳-۱۰-۲

روش‌های ارزیابی پاکسازی نوار ساحلی

SCAT

shoreline clean-up assessment technique

روش سیستماتیک مورد استفاده به منظور برآورد ناحیه متاثر از نشت برای تامین مستندسازی درست و سریع با ارجاع جغرافیای شرایط نفتی شدن نوار ساحلی، می‌باشد.

یادآوری- این اطلاعات می‌تواند برای توسعه تصمیم‌گیری‌های درست واقعی و به منظور تسریع طرح‌ریزی عملیات نوار ساحلی و پاسخ استفاده شود.

(بر اساس استاندارد UK MCA 2007)

۵-۳-۱۰-۲

زیستگاه با کاربری ویژه

ناحیه‌ای است، که به دلیل حضور پستانداران دریایی، پرندگان یا گونه‌های در حال انقراض، دارای اهمیت ویژه‌ای باشد.

یادآوری ۱ - تعیین این مناطق ممکن است فصلی باشد.

یادآوری ۲ - تعاریف مرتبط با واژگان زیستگاه‌های ویژه و مناطق حفاظتی در کشورها و نواحی مختلف متفاوت است.

۶-۳-۱۰-۲

نفت هوازده

نفتی است، که طی فرآیندهای طبیعی مانند : تبخیر، انحلال، اکسایش، امولسیون سازی یا زیست تخریب‌پذیری، دارای تغییر در خصوصیات فیزیکی یا شیمیایی یا هر دو شده است.

۴-۱۰-۲

واژگان روش‌های پاکسازی

۱-۴-۱۰-۲

افزودن میکروارگانیسم‌ها

bioaugmentation

افزودن میکروارگانیسم‌ها (عمدتاً باکتری)، برای افزایش نرخ زیست تخریب پذیری آلاینده‌های هدف است.

(بر اساس استاندارد ASTM F 1600-95 a: 2007)

۲-۴-۱۰-۲

زیست تخریب پذیری

تغییر شیمیایی و شکستن مواد به فرآورده‌های کوچکتر معمول است، که توسط میکروارگانیسم‌ها یا آنزیم‌های آنها ایجاد می‌شود.

۳-۴-۱۰-۲

اصلاح زیستی

تقویت زیست تخریب پذیری است.

(براساس استاندارد 2007 : ASTM F 1600-95a)

۴-۴-۱۰-۲

عوامل اصلاح زیستی

ترکیبات معدنی و آلی و میکروارگانیسم‌هایی است، که موجب تقویت فرآیندهای تخریب زیستی هستند. این عمل غالباً با تجزیه میکروارگانیسم‌ها انجام می‌شود.

۵-۴-۱۰-۲

سطح پاکسازی ۱

شرایط خط ساحلی ناشی از تصمیم بر عدم پاکسازی است.

۶-۴-۱۰-۲

سطح پاکسازی ۲

شرایط خط ساحلی ناشی از تصمیم بر حداقل پاکسازی است.

یادآوری - برداشت توده‌های بزرگ نفت و نفت‌های شناور، نمونه‌ای از پاکسازی در سطح حداقل، است.

۷-۴-۱۰-۲

سطح پاکسازی ۳

شرایط خط ساحلی ناشی از تصمیم به تمیز کردن به صورت بازیابی کامل نوار ساحلی است.

۸-۴-۱۰-۲

سطح پاکسازی ۴

شرایط خط ساحلی ناشی از تصمیم بر پاکسازی تا رسیدن به سطح پیش از آلودگی (بکر) است.

یادآوری - این سطح پاکسازی، فراتر از غلظت زمینه نفت موجود در نوار ساحلی است.

۹-۴-۱۰-۲

مرحله پاکسازی ۱

فاز ابتدایی در عملیات تصفیه نوار ساحلی است، که شامل از بین بردن توده نفت و رسوبات نفتی شده ساحلی می‌باشد.

۱۰-۴-۱۰-۲

مرحله پاکسازی ۲

فاز میانی در عملیات تصفیه نوار ساحلی است، که شامل از بین بردن اکثریت رسوبات نفتی شده ساحلی و نفت شناور می‌باشد.

۱۱-۴-۱۰-۲

مرحله پاکسازی ۳

فاز پالایش نهایی یا بازگردانده شده در عملیات پالایش نوار ساحلی است.

۱۲-۴-۱۰-۲

شستشو با فشار زیاد

برداشت نفت از نوار ساحلی با استفاده از جریان‌های آب با فشار بالا است، که برای انتقال ارگانسیم‌ها و رسوبات ساحلی کافی باشد.

یادآوری ۱ - این فشار عموماً بالاتر از ۰٫۷ mPa است.

۱۳-۴-۱۰-۲

شستشو با فشار پایین

حذف نفت از نوار ساحلی با استفاده از جریان‌های آب با فشار کم، به گونه ای که در آن رسوبات ساحلی و میکروارگانسیم‌ها جابجا نشوند.

یادآوری ۱ - این فشار عموماً پایین‌تر از ۰٫۷ mPa است.

۱۴-۴-۱۰-۲

حذف دستی

حذف نخاله‌های آلوده و نفتی به وسیله ابزار دستی مانند شن‌کش، پارو^۱، شلنگ، بیلچه و بیل مکانیکی است.

۱۵-۴-۱۰-۲

زیست تخریب پذیری طبیعی

نوعی از تمیزکاری طبیعی است، که با کاهش در غلظت مواد شیمیایی مربوط به فعالیت میکروبی ایجاد شده به صورت طبیعی، مشخص می‌شود.

(بر اساس استاندارد 2002 : ASTM E 1739-95)

۱۶-۴-۱۰-۲

تمیزکاری طبیعی

مکانیسم های شیمیایی، فیزیکی یا بیولوژیکی طبیعی مانند فعالیت باد و امواج، نورخورشید و فعالیت میکروبی طبیعی است، که موجب توسعه حذف، شکست و پراکندگی نفت می‌شوند.

۱۷-۴-۱۰-۲

پاکسازی نوار ساحلی

فعالیت‌های انجام شده جهت برداشت نفت از نوار ساحلی با هدف تقویت فرآیند بازیابی بوم‌شناختی است.

یادآوری - گزینه‌های پاکسازی نوار ساحلی، می‌تواند شامل شستشو و برداشت نفت، جایگزینی یا برداشت رسوبات نفتی شده یا تمیزکاری توسط عوامل طبیعی باشد.

۱۸-۴-۱۰-۲

تمیز کردن با بخار

استفاده از بخار یا آب با دمای بالا تحت فشار، برای برداشت نفت از سطوح جامد می‌باشد.

۱۹-۴-۱۰-۲

جابه‌جایی لایه آلوده

حرکت دادن رسوبات نفتی شده به منطقه بین جزر و مدی کمینه است که به وسیله فرآیندهای طبیعی، مجدداً روی آن کار شده و تمیز می‌شوند.

۲۰-۴-۱۰-۲

برداشت لایه آلوده

استفاده از تجهیزاتی مانند: بولدوزر، کج‌بیل^۱ و گریدر، برای حذف لایه آلوده نفتی شده می‌باشد.

یادآوری ۱ - مواد نفتی شده سپس به مکان دفع منتقل می‌شوند.

۱۱-۲

دفع

۱-۱۱-۲

خاکستر کردن

سوزاندن کنترل شده فرآورده‌های پسماند یا دیگر مواد قابل احتراق در دستگاه خاکسترکننده یا دستگاه‌های مشابه است.

۲-۱۱-۲

دستگاه خاکستر کننده

ابزاری ساخته شده به منظور از بین بردن مواد، طی اکسایش گرمایی است.

۳-۱۱-۲

کشت زمینی

روش کنترل شده و تنظیم شده معمول برای پخش مقدار مشخصی از نفت در یک لایه با ضخامت یکنواخت مشخص بر روی ناحیه مشخصی از زمین، به منظور تجزیه بیولوژیک می‌باشد.

یادآوری - فرآیند تجزیه می‌تواند با مخلوط کردن لایه نفتی با مقدار اندکی خاک، هوادهی خاک توسط شخم زدن گاه و بیگاه و اضافه کردن کودهای حاوی نیتروژن و پتاسیم، برای افزایش نرخ تخریب نفت، تسریع شود.

۴-۱۱-۲

دفن پسماند

روش دفعی که از گودال‌های حفر شده برای نگهداری مواد پسماند نشت نفتی استفاده می‌کند، که پسماند در گودال‌های حفر شده قرار گرفته، بالای آن پوشانده شده و به منظور تخریب رها می‌شود.

۵-۱۱-۲

سوزاندن باز

فرآیند سوزاندن مواد بدون استفاده از دستگاه خاکستر کننده است.

۶-۱۱-۲

استفاده مجدد

روش دفعی که در آن مواد پسماند لکه نفتی به وسیله برخی روش‌هایی به غیر از روش اصلی موردنظر، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

یادآوری - مثال‌هایی در این رابطه نفتی کردن جاده و استفاده مستقیم به عنوان منبع سوختی می‌باشد.

۷-۱۱-۲

باز فرآوری

احیاء دوباره نفت نشت شده از مواد پسماند نشت لکه نفتی با استفاده از روش تصفیه‌ای که نفت را به یک فرآورده مورد استفاده باز می‌گرداند.

۱۲-۲

مدیریت نشت

۱-۱۲-۲ برنامه ریزی اقتضایی

۱-۱-۱۲-۲

طرح اقتضایی ناحیه‌ای/منطقه‌ای/ملی

ساختار اولیه سازمان دولتی و شیوه آماده و تهیه شده در پیش بینی وقوع نشت نفت نفتی و عملیات صورت گرفته در طول پاسخ به نشت می‌باشد.
(براساس استاندارد ASTM F1644-95)

۲-۱-۱۲-۲

طرح اقتضایی

طرح عملیات آماده شده در پیش بینی نشت نفتی و عملیات صورت گرفته در طول پاسخ به نشت می‌باشد.
(براساس استاندارد ASTM F1644-95)

یادآوری ۱- یک طرح اقتضایی، معمولاً شامل رهنمودهای توسعه یافته برای تسهیلات ویژه خاص و یا یک منطقه جهت آماده‌سازی تسهیلات و تسهیل یک عملیات پاکسازی سریع، موثر و کارا در هنگام وقوع نشت نفت و در عین حال محافظت از نواحی مهم زیستی، اجتماعی، و اقتصادی منطقه فراهم آمده است.

۳-۱-۱۲-۲

حادثه آلودگی نفتی

رخداد یا مجموعه‌ای از رخدادها دارای منشاء مشابه که ناشی از تخلیه^۱ نفت بوده یا منجر به آن می‌شود. این رخداد یا رخدادها موجب ایجاد مشکل شده یا ممکن است تهدیدی برای محیط زیست دریایی یا نواحی ساحلی مرتبط با یک یا چند ناحیه موردنظر بوده که نیازمند عملیات اورژانسی یا دیگر پاسخ‌های فوری می‌باشد.

(براساس OPRC 1990)

۴-۱-۱۲-۲

مشارکت در نشت نفت

سازمان موجود در یک منطقه معین به منظور ادغام تجهیزات و/یا آموزش کارکنان جهت مقابله با نشت نفت می‌باشد.

۵-۱-۱۲-۲

مسئول روابط عمومی/مطبوعات/رسانه‌های گروهی یا اطلاعات

شخص تعیین شده درون مرکز فرماندهی در طرح اقتضایی مرتبط در طی یک حادثه، جهت ارسال اطلاعات مناسب و به موقع مربوط به پاسخ در برابر نشت نفت به طرف‌های ذی‌ربط، می‌باشد.

یادآوری- این وظیفه نباید با افسر مخابرات که نقش او هماهنگی ارتباطات درون مرکز فرماندهی است، اشتباه گرفته شود.

۶-۱-۱۲-۲

نقشه‌های حساسیت

نقشه‌های استفاده شده توسط تیم پاسخ به نشت نفتی است، که نواحی دارای اهمیت زیستی، اجتماعی و اقتصادی را در یک منطقه مشخص، معین نموده‌اند.

یادآوری ۱- این نقشه‌ها اغلب نواحی حساس را به گونه‌ای رتبه‌بندی میکنند تا در هنگام وقوع نشت گسترده، این نواحی بتوانند ابتدا محافظت یا پاکسازی شوند.

یادآوری ۲- نقشه‌های حساسیت معمولاً شامل اطلاعات مفید دیگری برای تیم پاسخ مانند موقعیت مناطق دسترسی به نوار ساحلی، باندهای فرودگاه‌ها، جاده‌ها، خطوط ارتباطات و مشخصه‌های ناحیه نوار ساحلی می‌باشد.

یادآوری ۳- نقشه‌هایی از این نوع یک قسمت یکپارچه از طرح‌های اقتضایی منطقه‌ای یا محلی را تشکیل می‌دهند.

۷-۱-۱۲-۲

ذی نفع

افراد یا نهادهایی مانند جوامع، مالکان یا گروه‌های ذینفع خاص که علاقه قابل توجهی به نواحی تاثیرپذیر دارند.

۲-۱۲-۲

سیستم فرماندهی حادثه (ICS)

۱-۲-۱۲-۲

سلسله مراتب فرماندهی

سلسله مراتب جایگاه‌های مدیریتی درون یک سازمان، برحسب میزان قدرت و اختیار است.

۲-۲-۱۲-۲

فرماندهی

عمل هدایت و/ یا کنترل منابع درون یک سازمان توسط مسئول قانونی یا افرادی است که به آن‌ها تفویض اختیار شده است.

۳-۲-۱۲-۲

تفویض اختیار

ابلاغ و تفویض اختیارات اجرایی و تعیین مسئولیت‌ها به فرماندهی حوادث است.

یادآوری ۱- تفویض اختیار می‌تواند شمال اهداف، اولویت‌ها، انتظارات، محدودیت‌ها و سایر ملاحظات و خط مشی‌ها، باشد.

یادآوری ۲- بسیاری از ارگان‌ها پیش از فرماندهی حوادث بزرگ‌تر، نیازمند دریافت تفویض اختیار کتبی هستند.

۴-۲-۱۲-۲

مرکز عملیات اضطراری/مرکز فرماندهی حادثه (EOC/ICC)

تسهیلات ترجیحاً از پیش تعیین شده به منظور هماهنگی مدیریت جامع در برابر پاسخ و پشتیبانی در فوریت‌های مربوطه است.

۵-۲-۱۲-۲

بخش اداری/مالی

بخش مسئول برای جنبه‌های مالی و پشتیبانی اداری برای فرماندهی حادثه است.

۶-۲-۱۲-۲

عملکرد

پنج فعالیت اصلی در یک سیستم فرماندهی حادثه، به عبارت دیگر، فرمان، عملیات، برنامه‌ریزی، تدارکات و اداری/مالی

یادآوری - واژه "عملکرد"، غالباً در هنگام توصیف فعالیت‌ها نیز به کار می‌رود، برای مثال عملکرد برنامه‌ریزی

۷-۲-۱۲-۲

حادثه

رخدادی که بر اثر پدیده‌ای انسانی یا طبیعی ایجاد شده که نیازمند آگاه‌سازی و ارزیابی است و ممکن است نیازمند عملیاتی برای جلوگیری یا کاهش صدمات جانی یا آسیب‌های وارده به منابع طبیعی و/یا سرمایه‌ها باشد.

۸-۲-۱۲-۲

برنامه فعالیت حادثه

اهدافی است، که استراتژی کلی حادثه، فعالیت‌های تاکتیکی ویژه و اطلاعات پشتیبان را جهت دوره عملیاتی بعدی منعکس می‌کند.

یادآوری - برنامه ممکن است کتبی یا شفاهی باشد. و در صورت مکتوب بودن، ممکن است شامل تعدادی فرم پیوست باشد. (مانند برنامه ترافیکی، برنامه ایمنی، برنامه ارتباطی، نقشه و غیره).

۹-۲-۱۲-۲

فرمانده حادثه

فرد مسئول برای مدیریت کل عملیات حادثه در محل رخداد می‌باشد.

۱۰-۲-۱۲-۲

پست فرماندهی حادثه (ICP)

موقعیتی است که در آن عملکردهای اصلی فرماندهی اجرا می‌شود.

یادآوری - ICP ممکن است با عوامل حادثه یا سایر تسهیلات حادثه در کنار هم باشند.

۱۱-۲-۱۲-۲

سیستم فرماندهی حادثه (ICS)

مفهوم استاندارد شده مدیریت مواجهه با شرایط اضطراری است که به گونه‌ای ویژه طراحی شده است و به کاربران سیستم اجازه میدهد تا ساختار سازمانی یکپارچه معادل با پیچیدگی‌ها و نیازهای حوادث منفرد و چند گانه را بدون درگیری با موانع حقوقی، بپذیرد.

۱۲-۲-۱۲-۲

اهداف حادثه

بیان راهنمایی‌ها و دستورات مورد نیاز برای انتخاب راهبرد(های) مناسب و هدایت تاکتیکی منابع سازمانی است.

یادآوری - اهداف حادثه بر مبنای انتظارات واقعی از آنچه که در زمان به کار گیری موثر منابع اختصاص یافته میتوان انجام داد، طرح ریزی می‌شوند. اهداف حادثه تنها زمانی قابل دستیابی و اندازه گیری خواهد بود، که به اندازه کافی برای جایگزینی‌های تاکتیکی و استراتژیک، انعطاف پذیر باشند.

۱۳-۲-۱۲-۲

بخش تدارکات

بخش مسئول تهیه تسهیلات، خدمات و مواد مورد نیاز برای حادثه است.

۱۴-۲-۱۲-۲

توافق نامه کمک متقابل

توافق نامه مکتوب بین ارگان‌ها و/یا موسسات قانونی و/یا سازمان‌ها است، که در آن طرفین موافقت می‌کنند تا در صورت درخواست طرف دیگر، از لحاظ منابع نیروی انسانی و تجهیزات، طرف مقابل را یاری دهند.

۱۵-۲-۱۲-۲

بخش عملیات

بخش مسئول کلیه عملیات تاکتیکی در حادثه است.

۱۶-۲-۱۲-۲

بخش برنامه‌ریزی

بخش مسئول جمع‌آوری، ارزیابی و انتشار اطلاعات تاکتیکی مرتبط با حادثه و آماده‌سازی و مستندسازی برنامه‌های فعالیت حادثه است.

یادآوری - این بخش هم چنین اطلاعات موقعیت موجود و پیش بینی شده و وضعیت منابع اختصاص داده شده به حادثه را، نگهداری می‌کند.

۱۷-۲-۱۲-۲

منطقه عملیاتی

Staging area

مکان‌های در نظر گرفته شده در حادثه که منابع، هنگام انتظار برای تقسیم تاکتیکی می‌توانند در آن‌ها قرار داده شوند.

یادآوری - مناطق عملیاتی توسط بخش عملیات مدیریت می‌شود.

۱۸-۲-۱۲-۲

فرماندهی متمرکز

تلاش‌های متحد گروهی است، که اجازه می‌دهد، همه ارگان‌های مسئول در برابر حادثه از نظر موقعیت جغرافیایی یا عملکردی یک حادثه را با ایجاد یک مجموعه مشترک از اهداف یا راهبردهای حادثه، مدیریت کنند.

یادآوری - این امر بدون اتلاف یا واگذاری اختیارات، مسئولیت‌ها یا جوابگویی ارگان صورت می‌گیرد.

۳-۱۲-۲

ایمنی

۱-۳-۱۲-۲

حد مجاز در معرض قرارگیری

Ceiling limit

در معرض قرارگیری که نباید در طول هر بخشی از روز کاری بیش تر باشد.

یادآوری ۱ - اگر پایش لحظه ای امکان پذیر نباشد، باید حد مجاز در معرض قرارگیری به عنوان میانگین وزنی زمانی در هر یک از بخش های روز کاری از ۱۵ دقیقه بیش تر نشود، به جز در مواردی که سبب تحریک ملایم در طول در معرض قرارگیری کوتاه مدت می شود.

(براساس استاندارد 2004 : ASTM E 1542-93)

۲-۳-۱۲-۲

فضای محصور شده

فضا یا ناحیه بسته مانند یک مخزن، محفظه یا گودال، که در آن تهویه یا دسترسی، یا هر دو، ممکن است محدود شده باشد.

(براساس استاندارد ASTM F 1644-95)

۳-۳-۱۲-۲

منطقه سبز

منطقه پشتیبانی

ناحیه با حداقل در معرض قرارگیری که به عنوان مکان های آلوده نشده جهت عملکردهای پشتیبانی محافظت می شود.

مثال : غذا خوری ها، انبار تجهیزات تمیز و دفاتر مالی مثال هایی از منطقه سبز هستند.

(براساس استاندارد ASTM E 1644-95)

۴-۳-۱۲-۲

گرمادگی

وضعیت پزشکی که شامل افزایش غیر عادی دمای بدن به دلیل قرارگیری در معرض دمای بالا یا گرمای ناشی از تابش یا هر دو می باشد.

(براساس استاندارد ASTM F 1644 - 95)

۵-۳-۱۲-۲

سرما زدگی

وضعیت پزشکی که شامل کاهش غیر عادی دمای بدن به دلیل قرارگیری در معرض هوا یا آب سرد می‌باشد.
(براساس استاندارد ASTM F 1644 - 95)

۶-۳-۱۲-۲

حد در معرض قرارگیری شغلی

حداکثر غلظت میانگین وزنی-زمانی که ممکن است تقریباً همه کارکنان به طور تکراری در طی ۸ تا ۱۰ ساعت کار روزانه و ۴۰ ساعت کار هفتگی، بدون اثرات نامطلوب شناخته شده در معرض آن قرار گیرند.
یادآوری ۱ - این غلظت توسط قانون گذار ملی تعیین می‌گردد.

(براساس استاندارد ASTM E 1542-93 : 2004)

۷-۳-۱۲-۲

تجهیزات محافظت شخصی

PPE

تجهیزاتی است، که جهت محافظت یا ایزوله کردن فرد از مخاطرات شیمیایی، فیزیکی یا حرارتی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

یادآوری- برای هر یک از اندام‌های پوست، چشم‌ها، صورت، دست‌ها، گوش‌ها و سیستم تنفسی، تجهیزات محافظتی مناسب وجود دارد.

(براساس استاندارد ASTM F 1644-95)

۸-۳-۱۲-۲

منطقه قرمز

منطقه پاسخ اولیه

ناحیه‌ای است، که در آن احتمال خطرات ناشی از در معرض قرارگیری وجود دارد.

یادآوری- غلظت‌های هوا برود مواد خطرناک ممکن است به محافظت تنفسی به همراه دیگر تجهیزات محافظ شخصی نیاز داشته باشد.

(براساس استاندارد ASTM F 1644-95)

۹-۳-۱۲-۲

حد در معرض قرارگیری کوتاه مدت

STEL

میانگین زمانی- وزنی در معرض قرارگیری ۱۵ دقیقه نباید در هیچ زمانی از روز کاری بیش تر باشد حتی در صورتی که حد در معرض قرارگیری شغلی بیش تر نشود.

یادآوری- توصیه می‌شود در معرض قرارگیریهای بیش تر از حد در معرض قرارگیری شغلی تا حداکثر STEL از ۱۵ دقیقه بیش تر نشده و بیش تر از چهار بار در روز رخ ندهند. حداقل فاصله بین این در معرض قرارگیریها بهتر است ۶۰ دقیقه باشد.

(براساس استاندارد 2004: 93-1542 E ASTM)

۱۰-۳-۱۲-۲

برنامه سلامت و ایمنی

ساختاری است، که ملاحظات و راهبرد سلامت و ایمنی برای یک مکان مشخص را تعیین می‌کند.

(براساس استاندارد 95-1644 F ASTM)

۱۱-۳-۱۲-۲

ناظر سلامت و ایمنی

فردی در محل کار است که مسئولیت اطمینان از پیاده‌سازی برنامه سلامت و ایمنی به صورت از پیش تعیین شده را دارد.

(براساس استاندارد 95-1644 ASTM)

۱۲-۳-۱۲-۲

منطقه زرد

منطقه کاهش آلودگی

ناحیه‌ای است، که نفت موجود در آن غالباً در حالت هوازگی است.

یادآوری- علاوه بر نواحی آلودگی زدایی شده و نواحی که تجهیزات دیگر در آن فعال نیست، خطوط ساحلی آلوده حاوی نفت هوازده با سطوح بخارات پایین تر از الزامات تجهیزات محافظت تنفسی، برای اهداف این استاندارد، مناطق زرد در نظر گرفته می‌شوند.

(براساس استاندارد 95-1644 F ASTM)

پیوست الف

(اطلاعاتی)

نمایه الفبایی (فارسی - انگلیسی)

		الف
Temporary storage device	ابزار ذخیره‌سازی موقت	۶-۴-۷-۲
Vortex loss	اتلاف گردابی	۲۰-۴-۶-۲
Dispersant effectiveness	اثربخشی پخش‌کننده	۵-۸-۲
Operational height	ارتفاع عملیاتی	۶-۳-۶-۲
Overall height	ارتفاع کلی	۷-۳-۶-۲
Significant wave height	ارتفاع معنی‌دار موج	۴-۳-۲
Recycling	استفاده مجدد	۶-۱۱-۲
Skimmer	اسکیمر	۲-۱-۷-۲
Bioremediation	اصلاح زیستی	۳-۴-۱۰-۲
Bioaugmentation	افزودن میکروارگانیسم‌ها	۱-۴-۱۰-۲
Ecosystem	اکوسیستم	۳-۱-۱۰-۲
Emulsion	امولسیون	۳-۱-۲
Emulsification	امولسیون‌سازی	۲-۱-۲
Emulsion breakers	امولسیون‌شکن	۱۰-۸-۲
Spray drift	انحراف پاشش	۱۳-۸-۲
Incident objectives	اهداف حادثه	۱۲-۲-۱۲-۲
		آ
Operational draught	آبخور عملیاتی	۴-۳-۶-۲
”J” configuration	آرایش J	۲۱-۴-۶-۲
”U” configuration	آرایش U	۲۲-۴-۶-۲
”V” configuration	آرایش V	۲۳-۴-۶-۲
Catenary configuration	آرایش زنجیره‌ای	۵-۴-۶-۲

ب		
Windrows	باریکه‌های بادی نفت	۱۳-۱-۲
Reprocessing	باز فرآوری	۷-۱۱-۲
Ecological recovery	بازیابی بوم‌شناختی	۲-۱-۱۰-۲
In situ burn residue	باقی‌مانده سوزاندن در محل	۶-۹-۲
Finance/administration section	بخش اداری/مالی	۵-۲-۱۲-۲
Logistics section	بخش تدارکات	۱۳-۲-۱۲-۲
Planning section	بخش برنامه‌ریزی	۱۶-۲-۱۲-۲
Operations section	بخش عملیات	۱۵-۲-۱۲-۲
Boom segment	بخش‌های بوم	۵-۱-۶-۲
Substrate removal	برداشت لایه آلوده	۲۰-۴-۱۰-۲
Site safety and health plan	برنامه سلامت و ایمنی	۱۰-۳-۱۲-۲
Incident action plan	برنامه فعالیت حادثه	۸-۲-۱۲-۲
End connector	بست انتهایی	۸-۱-۶-۲
Boom	بوم	۳-۱-۶-۲
Inflatable boom	بوم بادشونده	۱۱-۱-۶-۲
Curtain boom	بوم پرده‌ای	۷-۱-۶-۲
Sorbent boom	بوم جاذب	۱۳-۱-۶-۲
Fence boom	بوم حصار	۹-۱-۶-۲
Shore sealing boom	بوم ساحلی	۱۲-۱-۶-۲
Exclusion booming	بوم‌گذاری محصورکننده	۱۰-۴-۶-۲
Fire resistant boom	بوم مقاوم در برابر آتش	۱۰-۱-۶-۲
Cascading booms	بوم‌های آبشاری	۴-۴-۶-۲
Special purpose boom	بوم‌های با مقاصد ویژه	۱۴-۱-۶-۲
پ		
Splash-over	پاشش از بالا	۱۴-۴-۶-۲

Shoreline cleanup	پاکسازی نوار ساحلی	۱۷-۴-۱۰-۲
Effects monitoring	پایش اثرات	۸-۸-۲
Effectiveness monitoring	پایش اثربخشی	۹-۸-۲
Dispersant	پخش کننده	۴-۸-۲
Approved dispersant	پخش کننده تایید شده	۳-۸-۲
Incident command post ICP	پست فرماندهی حادثه	۱۰-۲-۱۲-۲
Asphalt pavement	پوشش آسفالتی	۱-۱-۱۰-۲
Sweep width	پهنای جاروب	۱۷-۴-۶-۲
ت		
Personal protective equipment PPE	تجهیزات محافظت شخصی	۷-۳-۱۲-۲
Dedicated response equipment	تجهیزات پاسخ اختصاص داده شده	۱-۱-۷-۲
Boulder	تخته سنگ	۱-۲-۱۰-۲
Delegation of authority	تفویض اختیار	۳-۲-۱۲-۲
Steam cleaning	تمیز کردن با بخار	۱۸-۴-۱۰-۲
Natural cleansing	تمیزکاری طبیعی	۱۶-۴-۱۰-۲
Mutual aid agreement	توافق نامه کمک متقابل	۱۴-۲-۱۲-۲
Herding	توده‌ای شدن	۱۱-۸-۲
Combustion promoter	توسعه‌دهنده احتراق	۲-۹-۲
Ignition promoter	توسعه‌دهنده اشتعال	۴-۹-۲
ج		
Substrate displacement	جابجایی لایه آلوده	۱۹-۴-۱۰-۲
Sorbent	جاذب	۳-۱-۷-۲
Absorbent	جذب کننده	۱-۳-۱-۷-۲
Adsorbent	جذب کننده سطحی	۲-۳-۱-۷-۲
Current	جریان آب	۲-۳-۲
Ladder search	جستجوی پلکانی	۱-۴-۲
Wind direction	جهت باد	۷-۳-۲

ح		
Incident	حادثه	۷-۲-۱۲-۲
Oil pollution incident	حادثه آلودگی نفتی	۳-۱-۱۲-۲
Diversion mode	حالت معکوس	۷-۴-۶-۲
Short-term exposure limit STEL	حد در معرض قرارگیری کوتاه مدت	۹-۳-۱۲-۲
Occupational exposure limit	حد در معرض قرارگیری شغلی	۶-۳-۱۲-۲
Ceiling limit	حد مجاز در معرض قرارگیری	۱-۳-۱۲-۲
Manual removal	حذف دستی	۱۴-۴-۱۰-۲
Environmental sensitivity	حساسیت زیست محیطی	۴-۱-۱۰-۲
Open pool	حوضچه‌های باز	۲-۴-۷-۲
خ		
Clay	خاک رس	۵-۲-۱۰-۲
Incineration	خاکستر کردن	۱-۱۱-۲
Boom planing	خوابیدن بوم	۱-۴-۶-۲
د		
Incinerator	دستگاه خاکستر کننده	۲-۱۱-۲
Landfill	دفن پسماند	۴-۱۱-۲
Water temperature	دمای آب	۶-۳-۲
Air temperature	دمای هوا	۱-۳-۲
Significant wave period	دوره تناوب معنی‌دار موج	۵-۳-۲
ذ		
Stakeholder	ذی‌نفع	۷-۱-۱۲-۲
ر		
Shoreline clean-up assessment technique SCAT	روش‌های ارزیابی پاکسازی نوار ساحلی	۴-۳-۱۰-۲
Gravel	ریگ	۳-۲-۱۰-۲
Response time	زمان پاسخ	۷-۳-۷-۲

ز		
Bridle	زنجیر مهار	۶-۱-۶-۲
Natural biodegradation	زیست تخریب پذیری طبیعی	۱۵-۴-۱۰-۲
Biodegradation	زیست تخریب پذیری	۲-۴-۱۰-۲
Special use habitat	زیستگاه با کاربری ویژه	۵-۳-۱۰-۲
س		
First-loss tow current velocity	سرعت جریان نخستین هرزروی	۱۱-۴-۶-۲
Hypothermia	سرمازدگی	۶-۳-۱۲-۲
Operational freeboard	سطح آزاد عملیاتی	۵-۳-۶-۲
Cleaning level 1	سطح پاکسازی ۱	۵-۴-۱۰-۲
Cleaning level 2	سطح پاکسازی ۲	۶-۴-۱۰-۲
Cleaning level 3	سطح پاکسازی ۳	۷-۴-۱۰-۲
Cleaning level 4	سطح پاکسازی ۴	۸-۴-۱۰-۲
Chain of command	سلسله مراتب فرماندهی	۱-۲-۱۲-۲
Remote sensing	سنجش از راه دور	۳-۴-۲
Open burning	سوزاندن باز	۵-۱۱-۲
In situ controlled burning	سوزاندن کنترل شده در محل	۷-۹-۲
Uncontrolled burning	سوزاندن کنترل نشده	۹-۹-۲
Oil spill recovery system	سیستم بازیابی نشت نفت	۵-۳-۷-۲
Incident command system ICS	سیستم فرماندهی حادثه	۱۱-۲-۱۲-۲
ش		
Low pressure flushing	شستشو با فشار پایین	۱۳-۴-۱۰-۲
High pressure flushing	شستشو با فشار زیاد	۱۲-۴-۱۰-۲
Sand	شن	۴-۲-۱۰-۲
Vessel-of-opportunity	شناور همیار	۴-۱-۷-۲
Reserve buoyancy	شناوری ذخیره	۸-۳-۶-۲
Gross buoyancy	شناوری ناخالص	۲-۳-۶-۲

ض		
Derating factor	ضریب کاهش نرخ	۱-۲-۷-۲
ط		
Contingency plan	طرح اقتضایی	۲-۱-۱۲-۲
Area/region/national contingency plan	طرح اقتضایی ناحیه‌ای/منطقه‌ای/ملی	۱-۱-۱۲-۲
ع		
Function	عملکرد	۶-۲-۱۲-۲
Bioremediation agents	عوامل اصلاح زیستی	۴-۴-۱۰-۲
غ		
Boom submergence	غوطه‌وری بوم	۲-۴-۶-۲
ف		
Incident commander	فرمانده حادثه	۹-۲-۱۲-۲
Command	فرماندهی	۲-۲-۱۲-۲
Unified command	فرماندهی واحد (متمرکز)	۱۸-۲-۱۲-۲
Confined space	فضای محصور شده	۲-۳-۱۲-۲
ق		
Boom section	قطعه بوم	۴-۱-۶-۲
Cobble	قلوه سنگ	۲-۲-۱۰-۲
ک		
Recovery efficiency	کارایی بازیابی	۶-۳-۷-۲
Oil slick recovery efficiency	کارایی بازیابی لایه سطحی نفتی	۳-۳-۷-۲
Throughput efficiency	کارایی توان عملیاتی	۸-۳-۷-۲
In situ burning efficiency	کارایی سوزاندن در محل	۵-۹-۲
Application efficiency	کارایی کاربرد	۱-۸-۲
Land farming	کشت زمینی	۳-۱۱-۲
گ		
Viscosity	گرانروی	۱۲-۱-۲

Relative viscosity	گرانروی نسبی	۹-۱-۲
Hyperthermia	گرمزدگی	۴-۳-۱۲-۲
Structural failure	گسیختگی ساختاری	۱۶-۴-۶-۲
Mud	گل	۵-۲-۱۰-۲
ل		
Silt	لای	۵-۲-۱۰-۲
Oil slick	لایه سطحی نفتی	۱-۳-۷-۲
Sheen	لایه نازک درخشان - شین	۱۰-۱-۲
م		
Barrier	مانع	۲-۱-۶-۲
Bubble barrier	مانع حبابی	۱-۲-۶-۲
Custody	محافظت	۲-۵-۲
Buoyancy chamber	محفظه شناوری	۱-۳-۶-۲
Frame tank	مخزن اسکلتی	۱-۴-۷-۲
Self erecting open top flexible tank	مخزن انعطاف پذیر روباز خود برپاشونده	۵-۴-۷-۲
Towable flexible tank	مخزن انعطاف پذیر قابل کشیدن	۷-۴-۷-۲
Towable open tank	مخزن باز قابل کشیدن	۸-۴-۷-۲
Pillow tank	مخزن بالشتی	۴-۴-۷-۲
Open-topped tank	مخزن روباز	۳-۴-۷-۲
Oil spill modelling	مدلسازی نشت نفتی	۲-۴-۲
Cleaning stage 1	مرحله پاکسازی ۱	۹-۴-۱۰-۲
Cleaning stage 2	مرحله پاکسازی ۲	۱۰-۴-۱۰-۲
Cleaning stage 3	مرحله پاکسازی ۳	۱۱-۴-۱۰-۲
Emergency operations centre/incident command centre EOC/ICC	مرکز عملیات اضطراری/مرکز فرماندهی حادثه (EOC/ICC)	۴-۲-۱۲-۲
Chain-of-custody documentation	مستند سازی شواهد به ترتیب رویداد	۱-۵-۲
Public/press/media liaison or information officer	مسئول روابط عمومی/مطبوعات/ رسانه‌های گروهی یا اطلاعات	۵-۱-۱۲-۲

Oil spill cooperative	مشارکت در نشت نفت	۴-۱-۱۲-۲
Igniter	مشعل کننده	۳-۹-۲
Tear resistance	مقاومت پارگی	۱۸-۴-۶-۲
Tensile strength	مقاومت کششی	۱۹-۴-۶-۲
Pre-approved zones	مناطق از پیش تایید شده	۱۲-۸-۲
Green zone	منطقه سبز	۳-۳-۱۲-۲
Support zone	منطقه پشتیبانی	
Staging area	منطقه عملیاتی	۱۷-۲-۱۲-۲
Supratidal zone	منطقه فرامدی	۳-۳-۱۰-۲
Intertidal zone	منطقه بین جذر و مد	۲-۳-۱۰-۲
Yellow zone	منطقه زرد	۱۲-۳-۱۲-۲
Red zone	منطقه قرمز	۸-۳-۱۲-۲
Contamination reduction zone	منطقه کاهش آلودگی	۱۲-۳-۱۲-۲
Foreshore zone	منطقه کنار دریا (پیش کرانه)	۱-۳-۱۰-۲
Early response zone	منطقه پاسخ اولیه	۸-۳-۱۲-۲
ن		
Dispersant exclusion zone	ناحیه غیرمجاز برای پخش کننده	۶-۸-۲
Site safety and health supervisor	ناظر سلامت و ایمنی	۱۱-۳-۱۲-۲
Debris	نخاله	۳-۳-۲
Loss rate	نرخ اتلاف	۱۳-۴-۶-۲
Nameplate recovery rate	نرخ بازیابی اسمی	۳-۲-۷-۲
Oil slick recovery rate	نرخ بازیابی لایه سطحی نفتی	۴-۳-۷-۲
Fluid recovery rate	نرخ بازیابی سیال	۲-۲-۷-۲
Oil recovery rate ORR	نرخ بازیابی نفتی	۴-۲-۷-۲
Burn rate	نرخ سوختن	۱-۹-۲
Application rate	نرخ کاربرد	۲-۸-۲
Overall burning removal rate	نرخ کلی برداشتن نفت به وسیله	۸-۹-۲

	سوزاندن	
Oil slick encounter rate	نرخ مواجهه با لایه سطحی نفتی	۲-۳-۷-۲
Dosage ratio	نسبت دوز مصرفی	۷-۸-۲
Gap ratio	نسبت دهانه	۱۲-۴-۶-۲
Gross buoyancy to weight ratio	نسبت شناوری ناخالص به وزن	۳-۳-۶-۲
Surveillance	نظارت	۴-۴-۲
Petroleum oil	نفت	۷-۱-۲
Persistent oil	نفت پایدار	۶-۲-۲
Crude oil	نفت خام	۱-۱-۲
Group I oil	نفت گروه اول	۱-۲-۲
Group V oil	نفت گروه پنجم	۵-۲-۲
Group IV oil	نفت گروه چهارم	۴-۲-۲
Group II oil	نفت گروه دوم	۲-۲-۲
Group III oil	نفت گروه سوم	۳-۲-۲
Weathered oil	نفت هوازده	۶-۳-۱۰-۲
Non-persistent oil	نفت ناپایدار	۱-۲-۲
Heavy shoreline oiling	نفتی شدن شدید ساحل	۵-۱-۲
Moderate/light shoreline oiling	نفتی شدن متوسط / سبک ساحل	۶-۱-۲
Sensitivity maps	نقشه‌های حساسیت	۶-۱-۱۲-۲
Bridging failure	نقصان پل زدگی	۳-۴-۶-۲
Support zone	نقطه پشتیبانی	۲-۳-۱۲-۲
Pour point	نقطه ریزش	۸-۱-۲
Anchor point	نقطه لنگر	۱-۱-۶-۲
Straight line drag force	نیروی کشش خط مستقیم	۱۵-۴-۶-۲
Catenary drag force	نیروی کشش زنجیره‌ای	۶-۴-۶-۲
و		
Specific gravity	وزن مخصوص	۱۱-۱-۲
Environmental fate	وضعیت متاثر از محیط	۴-۱-۲
ه		

Entrainment loss	هدررفت همراه‌بری	۹-۴-۶-۲
Drainage loss	هرزروی	۸-۴-۶-۲

پیوست ب
(اطلاعاتی)
نمایه الفبایی (انگلیسی - فارسی)

A		
Absorbent	جذب کننده	۱-۳-۱-۷-۲
Adsorbent	جذب کننده سطحی	۲-۳-۱-۷-۲
Air temperature	دمای هوا	۱-۳-۲
Anchor point	نقطه لنگر	۱-۱-۶-۲
Application efficiency	کارایی کاربرد	۱-۸-۲
Application rate	نرخ کاربرد	۲-۸-۲
Approved dispersant	پخش کننده تایید شده	۳-۸-۲
Area/region/national contingency plan	طرح اقتضایی ناحیه‌ای/منطقه‌ای/ملی	۱-۱-۱۲-۲
Asphalt pavement	پوشش آسفالتی	۱-۱-۱۰-۲
B		
Barrier	مانع	۲-۱-۶-۲
Bioaugmentation	افزودن میکروارگانیسم‌ها	۱-۴-۱۰-۲
Biodegradation	زیست تخریب پذیری	۲-۴-۱۰-۲
Bioremediation	اصلاح زیستی	۳-۴-۱۰-۲
Bioremediation agents	عوامل اصلاح زیستی	۴-۴-۱۰-۲
Boom	بوم	۳-۱-۶-۲
Boom planing	خوابیدن بوم	۱-۴-۶-۲
Boom section	قطعه بوم	۴-۱-۶-۲
Boom segment	بخش‌های بوم	۵-۱-۶-۲
Boom submergence	غوطه‌وری بوم	۲-۴-۶-۲
Boulder	تخته سنگ	۱-۲-۱۰-۲

Bridging failure	نقصان پل زدگی	۳-۴-۶-۲
Bridle	زنجیر مهار	۶-۱-۶-۲
Bubble barrier	مانع حبابی	۱-۲-۶-۲
Buoyancy chamber	محفظه شناوری	۱-۳-۶-۲
Burn rate	نرخ سوختن	۱-۹-۲
C		
Cascading booms	بوم های آبشاری	۴-۴-۶-۲
Catenary configuration	آرایش زنجیره‌ای	۵-۴-۶-۲
Catenary drag force	نیروی کشش زنجیره‌ای	۶-۴-۶-۲
Ceiling limit	حد مجاز در معرض قرارگیری	۱-۳-۱۲-۲
Chain of command	سلسله مراتب فرماندهی	۱-۲-۱۲-۲
Chain-of-custody documentation	مستند سازی شواهد به ترتیب رویداد	۱-۵-۲
Clay	خاک رس	۵-۲-۱۰-۲
Cleaning level 1	سطح پاکسازی ۱	۵-۴-۱۰-۲
Cleaning level 2	سطح پاکسازی ۲	۶-۴-۱۰-۲
Cleaning level 3	سطح پاکسازی ۳	۷-۴-۱۰-۲
Cleaning level 4	سطح پاکسازی ۴	۸-۴-۱۰-۲
Cleaning stage 1	مرحله پاکسازی ۱	۹-۴-۱۰-۲
Cleaning stage 2	مرحله پاکسازی ۲	۱۰-۴-۱۰-۲
Cleaning stage 3	مرحله پاکسازی ۳	۱۱-۴-۱۰-۲
Cobble	قلوه سنگ	۲-۲-۱۰-۲
Combustion promoter	توسعه‌دهنده احتراق	۲-۹-۲
Command	فرماندهی	۲-۲-۱۲-۲
Confined space	فضای محصور شده	۲-۳-۱۲-۲
Contamination reduction zone	منطقه کاهش آلودگی	۱۲-۳-۱۲-۲
Contingency plan	طرح اقتضایی	۲-۱-۱۲-۲
Crude oil	نفت خام	۱-۱-۲

Current	جریان آب	۲-۳-۲
Curtain boom	بوم پرده ای	۷-۱-۶-۲
Custody	محافظت	۲-۵-۲
D		
Debris	نخاله	۳-۳-۲
Dedicated response equipment	تجهیزات پاسخ اختصاص داده شده	۱-۱-۷-۲
Delegation of authority	تفویض اختیار	۳-۲-۱۲-۲
Derating factor	ضریب کاهش نرخ	۱-۲-۷-۲
Dispersant	پخش کننده	۴-۸-۲
Dispersant effectiveness	اثربخشی پخش کننده	۵-۸-۲
Dispersant exclusion zone	ناحیه غیرمجاز برای پخش کننده	۶-۸-۲
Diversion mode	حالت معکوس	۷-۴-۶-۲
Dosage ratio	نسبت دوز مصرفی	۷-۸-۲
Drainage loss	هرزروی	۸-۴-۶-۲
E		
Early response zone	منطقه پاسخ اولیه	۸-۳-۱۲-۲
Ecological recovery	بازیابی بوم‌شناختی	۲-۱-۱۰-۲
Ecosystem	اکوسیستم	۳-۱-۱۰-۲
Effectiveness monitoring	پایش اثربخشی	۹-۸-۲
Effects monitoring	پایش اثرات	۸-۸-۲
Emergency operations centre/incident command centre EOC/ICC	مرکز عملیات اضطراری/مرکز فرماندهی حادثه (EOC/ICC)	۴-۲-۱۲-۲
Emulsification	امولسیون سازی	۲-۱-۲
Emulsion	امولسیون	۳-۱-۲
Emulsion breakers	امولسیون شکن	۱۰-۸-۲
End connector	بست انتهایی	۸-۱-۶-۲
Entrainment loss	هدررفت همراهی	۹-۴-۶-۲

Environmental fate	وضعیت متاثر از محیط	۴-۱-۲
Environmental sensitivity	حساسیت زیست محیطی	۴-۱-۱۰-۲
Exclusion booming	بوم گذاری محصورکننده	۱۰-۴-۶-۲
F		
Fence boom	بوم حصاری	۹-۱-۶-۲
Finance/administration section	بخش اداری/مالی	۵-۲-۱۲-۲
Fire resistant boom	بوم مقاوم در برابر آتش	۱۰-۱-۶-۲
First-loss tow current velocity	سرعت جریان نخستین هرزروی	۱۱-۴-۶-۲
Fluid recovery rate	نرخ بازیابی سیال	۲-۲-۷-۲
Foreshore zone	منطقه کنار دریا (پیش کرانه)	۱-۳-۱۰-۲
Frame tank	مخزن اسکلتی	۱-۴-۷-۲
Function	عملکرد	۶-۲-۱۲-۲
G		
Gap ratio	نسبت دهانه	۱۲-۴-۶-۲
Gravel	ریگ	۳-۲-۱۰-۲
Green zone	منطقه سبز	۳-۳-۱۲-۲
Gross buoyancy	شناوری ناخالص	۲-۳-۶-۲
Gross buoyancy to weight ratio	نسبت شناوری ناخالص به وزن	۳-۳-۶-۲
Group I oil	نفت گروه اول	۱-۲-۲
Group II oil	نفت گروه دوم	۲-۲-۲
Group III oil	نفت گروه سوم	۳-۲-۲
Group IV oil	نفت گروه چهارم	۴-۲-۲
Group V oil	نفت گروه پنجم	۵-۲-۲
H		
Heavy shoreline oiling	نفتی شدن شدید ساحل	۵-۱-۲
Herding	توده‌ای شدن	۱۱-۸-۲
High pressure flushing	شستشو با فشار زیاد	۱۲-۴-۱۰-۲

Hyperthermia	گرم‌زدگی	۴-۳-۱۲-۲
Hypothermia	سرما‌زدگی	۶-۳-۱۲-۲
I		
Igniter	مشتعل‌کننده	۳-۹-۲
Ignition promoter	توسعه‌دهنده اشتعال	۴-۹-۲
In situ burn residue	باقی‌مانده سوزاندن در محل	۶-۹-۲
In situ burning efficiency	کارایی سوزاندن در محل	۵-۹-۲
In situ controlled burning	سوزاندن کنترل شده در محل	۷-۹-۲
Incident	حادثه	۷-۲-۱۲-۲
Incident action plan	برنامه فعالیت حادثه	۸-۲-۱۲-۲
Incident command post ICP	پست فرماندهی حادثه	۱۰-۲-۱۲-۲
Incident command system ICS	سیستم فرماندهی حادثه	۱۱-۲-۱۲-۲
Incident commander	فرمانده حادثه	۹-۲-۱۲-۲
Incident objectives	اهداف حادثه	۱۲-۲-۱۲-۲
Incineration	خاکستر کردن	۱-۱۱-۲
Incinerator	دستگاه خاکستر کننده	۲-۱۱-۲
Inflatable boom	بوم بادشونده	۱۱-۱-۶-۲
Intertidal zone	منطقه بین جذر و مد	۲-۳-۱۰-۲
J		
”J” configuration	آرایش J	۲۱-۴-۶-۲
L		
Ladder search	جستجوی پلکانی	۱-۴-۲
Land farming	کشت زمینی	۳-۱۱-۲
Landfill	دفن پسماند	۴-۱۱-۲
Logistics section	بخش تدارکات	۱۳-۲-۱۲-۲
Loss rate	نرخ اتلاف	۱۳-۴-۶-۲
Low pressure flushing	شستشو با فشار پایین	۱۳-۴-۱۰-۲

M		
Manual removal	حذف دستی	۱۴-۴-۱۰-۲
Moderate/light shoreline oiling	نفتی شدن متوسط / سبک ساحل	۶-۱-۲
Mud	گل	۵-۲-۱۰-۲
Mutual aid agreement	توافق نامه کمک متقابل	۱۴-۲-۱۲-۲
N		
Nameplate recovery rate	نرخ بازیابی اسمی	۳-۲-۷-۲
Natural biodegradation	زیست تخریب پذیری طبیعی	۱۵-۴-۱۰-۲
Natural cleansing	تمیزکاری طبیعی	۱۶-۴-۱۰-۲
Non-persistent oil	نفت ناپایدار	۱-۲-۲
O		
Occupational exposure limit	حد در معرض قرارگیری شغلی	۶-۳-۱۲-۲
Oil pollution incident	حادثه آلودگی نفتی	۳-۱-۱۲-۲
Oil recovery rate ORR	نرخ بازیابی نفتی	۴-۲-۷-۲
Oil slick	لایه سطحی نفتی	۱-۳-۷-۲
Oil slick encounter rate	نرخ مواجهه با لایه سطحی نفتی	۲-۳-۷-۲
Oil slick recovery efficiency	کارایی بازیابی لایه سطحی نفتی	۳-۳-۷-۲
Oil slick recovery rate	نرخ بازیابی لایه سطحی نفتی	۴-۳-۷-۲
Oil spill cooperative	مشارکت در نشت نفت	۴-۱-۱۲-۲
Oil spill modelling	مدلسازی نشت نفتی	۲-۴-۲
Oil spill recovery system	سیستم بازیابی نشت نفت	۵-۳-۷-۲
Open burning	سوزاندن باز	۵-۱۱-۲
Open pool	حوضچه‌های باز	۲-۴-۷-۲
Open-topped tank	مخزن روباز	۳-۴-۷-۲
Operational draught	آبخور عملیاتی	۴-۳-۶-۲
Operational freeboard	سطح آزاد عملیاتی	۵-۳-۶-۲
Operational height	ارتفاع عملیاتی	۶-۳-۶-۲
Operations section	بخش عملیات	۱۵-۲-۱۲-۲

Overall burning removal rate	نرخ کلی برداشتن نفت به وسیله سوزاندن	۸-۹-۲
Overall height	ارتفاع کلی	۷-۳-۶-۲
P		
Persistent oil	نفت پایدار	۶-۲-۲
Personal protective equipment PPE	تجهیزات محافظت شخصی	۷-۳-۱۲-۲
Petroleum oil	نفت	۷-۱-۲
Pillow tank	مخزن بالشتی	۴-۴-۷-۲
Planning section	بخش برنامه‌ریزی	۱۶-۲-۱۲-۲
Pour point	نقطه ریزش	۸-۱-۲
Pre-approved zones	مناطق از پیش تایید شده	۱۲-۸-۲
Public/press/media liaison or information officer	مسئول روابط عمومی/مطبوعات/رسانه-های گروهی یا اطلاعات	۵-۱-۱۲-۲
R		
Recovery efficiency	کارایی بازیابی	۶-۳-۷-۲
Recycling	استفاده مجدد	۶-۱۱-۲
Red zone	منطقه قرمز	۸-۳-۱۲-۲
Relative viscosity	گرانروی نسبی	۹-۱-۲
Remote sensing	سنجش از راه دور	۳-۴-۲
Reprocessing	باز فرآوری	۷-۱۱-۲
Reserve buoyancy	شناوری ذخیره	۸-۳-۶-۲
Response time	زمان پاسخ	۷-۳-۷-۲
S		
Sand	شن	۴-۲-۱۰-۲
Self erecting open top flexible tank	مخزن انعطاف پذیر روباز خود برپاشونده	۵-۴-۷-۲
Sensitivity maps	نقشه‌های حساسیت	۶-۱-۱۲-۲
Sheen	لایه نازک درخشان - شین	۱۰-۱-۲
Shore sealing boom	بوم ساحلی	۱۲-۱-۶-۲
Shoreline cleanup	پاکسازی نوار ساحلی	۱۷-۴-۱۰-۲

Shoreline clean-up assessment technique SCAT	روش‌های ارزیابی پاکسازی نوارساحلی	۴-۳-۱۰-۲
Short-term exposure limit STEL	حد در معرض قرارگیری کوتاه مدت	۹-۳-۱۲-۲
Significant wave height	ارتفاع معنی‌دار موج	۴-۳-۲
Significant wave period	دوره تناوب معنی‌دار موج	۵-۳-۲
Silt	لای	۵-۲-۱۰-۲
Site safety and health plan	برنامه سلامت و ایمنی	۱۰-۳-۱۲-۲
Site safety and health supervisor	ناظر سلامت و ایمنی	۱۱-۳-۱۲-۲
Skimmer	اسکیمر	۲-۱-۷-۲
Sorbent	جاذب	۳-۱-۷-۲
Sorbent boom	بوم جاذب	۱۳-۱-۶-۲
Special purpose boom	بوم‌های با مقاصد ویژه	۱۴-۱-۶-۲
Special use habitat	زیستگاه با کاربری ویژه	۵-۳-۱۰-۲
Specific gravity	وزن مخصوص	۱۱-۱-۲
Splash-over	پاشش از بالا	۱۴-۴-۶-۲
Spray drift	انحراف پاشش	۱۳-۸-۲
Staging area	منطقه عملیاتی	۱۷-۲-۱۲-۲
Stakeholder	ذی‌نفع	۷-۱-۱۲-۲
Steam cleaning	تمیز کردن با بخار	۱۸-۴-۱۰-۲
Straight line drag force	نیروی کشش خط مستقیم	۱۵-۴-۶-۲
Structural failure	گسیختگی ساختاری	۱۶-۴-۶-۲
Substrate displacement	جاب‌جایی لایه آلوده	۱۹-۴-۱۰-۲
Substrate removal	برداشت لایه آلوده	۲۰-۴-۱۰-۲
Support zone	منطقه پشتیبانی	۳-۳-۱۲-۲
Supratidal zone	منطقه فرامدی	۳-۳-۱۰-۲
Surveillance	نظارت	۴-۴-۲
Sweep width	پهنای جاروب	۱۷-۴-۶-۲

T		
Tear resistance	مقاومت پارگی	۱۸-۴-۶-۲
Temporary storage device	ابزار ذخیره‌سازی موقت	۶-۴-۷-۲
Tensile strength	مقاومت کششی	۱۹-۴-۶-۲
Throughput efficiency	کارایی توان عملیاتی	۸-۳-۷-۲
Towable flexible tank	مخزن انعطاف‌پذیر قابل کشیدن	۷-۴-۷-۲
Towable open tank	مخزن باز قابل کشیدن	۸-۴-۷-۲
U		
”U” configuration	آرایش U	۲۲-۴-۶-۲
Uncontrolled burning	سوزاندن کنترل نشده	۹-۹-۲
Unified command	فرماندهی واحد (متمرکز)	۱۸-۲-۱۲-۲
V		
”V” configuration	آرایش V	۲۳-۴-۶-۲
Vessel-of-opportunity	شناور همیار	۴-۱-۷-۲
Viscosity	گرانروی	۱۲-۱-۲
Vortex loss	اتلاف گردابی	۲۰-۴-۶-۲
W		
Water temperature	دمای آب	۶-۳-۲
Weathered oil	نفت هوازده	۶-۳-۱۰-۲
Wind direction	جهت باد	۷-۳-۲
Windrows	باریکه‌های بادی نفت	۱۳-۱-۲
Y		
Yellow zone	منطقه زرد	۱۲-۳-۱۲-۲

پیوست ب
(اطلاعاتی)
کتابنامه

- [1] ASTM D 4410-03, Terminology for fluvial sediment, American Society for Testing and Materials
- [2] ASTM D 4840-99 (2010), Standard guide for sampling chain-of-custody procedures, American Society for Testing and Materials
- [3] ASTM E 609-10, Standard terminology relating to pesticides, American Society for Testing and Materials
- [4] ASTM E 943-08, Standard terminology relating to biological effects and environmental fate, American Society for Testing and Materials
- [5] ASTM E 1542-93 (2004), Standard terminology relating to occupational health and safety, American Society for Testing and Materials
- [6] ASTM E 1739-95 (2010), Standard guide for risk-based corrective action applied at petroleum release sites, American Society for Testing and Materials
- [7] ASTM F 625-94 (2006), Standard practice for classifying water bodies for spill control systems, American Society for Testing and Materials
- [8] ASTM F 631-99 (2008), Standard guide for collecting skimmer performance data in controlled environments, American Society for Testing and Materials
- [9] ASTM F 818-93 (2009), Standard terminology relating to oil spill response barriers, American Society for Testing and Materials
- [10] ASTM F 873-84 (2003), Standard guide for incinerating oil spill wastes at temporary field locations, American Society for Testing and Materials
- [11] ASTM F 1127-07, Standard guide for containment by emergency response personnel of hazardous material spills, American Society for Testing and Materials
- [12] ASTM F 1599-95 (2009), Standard guide for collecting performance data on temporary storage devices, American Society for Testing and Materials
- [13] ASTM F 1600-95a (2007), Standard terminology relating to bioremediation, American Society for Testing and Materials
- [14] ASTM F 1644-95, Guide for health and safety training of oil spill responders, American Society for Testing and Materials
- [15] ASTM F 1687-09, Standard guide for terminology and indices to describe oiling conditions on shorelines, American Society for Testing and Materials
- [16] AURIS. Scientific criteria for optimizing oil spill clean-up operations and effort. AURIS Environmental, Aberdeen, Scotland, 1994
- [17] BASICS 1979, Fingas, M.F., Duval, W.S., and Stevenson. G.B. The Basics of Oil Spill Cleanup, Environmental Emergency Branch, Environment Canada, Ottawa
- [18] CONCAWE. A field guide to coastal oil spill control and clean-up techniques, CONCAWE Report 1981. CONCAWE, The Hague, 1981

- [19] Exxon 1994, Exxon Dispersant Guidelines, Exxon Research & Engineering, Florham Park, New Jersey
- [20] ICS, National Wildfire Co-ordination Group. Incident command system national training curriculum — ICS Glossary. National Interagency Fire Center, Boise, Idaho, 1994
- [21] ISO 1998-99:2000, Petroleum industry — Terminology — Part 99: General and index
- [22] ISO 3016:1994, Petroleum products — Determination of pour point
- [23] ISO 3014:1993, Petroleum products — Determination of the smoke point of kerosine
- [24] ISO 14050:2009, Environmental management — Vocabulary
- [25] ISO 14688-1:2002, Geotechnical investigation and testing — Identification and classification of soil — Part 1: Identification and description
- [26] ITOPF. Response to marine oil spills. The International Tanker Owners Pollution Federation Ltd, London, U.K, 1986
- [27] OPRC. 1990, International convention on oil pollution preparedness, response and co-operation, 1990, International Maritime Organization, London, UK
- [28] USCG. 1986, United States Federal Register, Volume 61, 41, 96.02.29, Department of Transportation, Washington, D.C
- [29] UKMCA. 2007, The UK SCAT MANUAL, http://www.dft.gov.uk/mca/corp_118.pdf